

Maiju Helojoki

KT08

SOLISTINA TURKU

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Kevät 2012

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

 MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences	Opinnäytetyön päivämäärä 29 maaliskuuta 2012				
Tekijä(t) Maiju Helojoki	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituotannon koulutusohjelma				
Nimeke Solistina Turku					
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni tavoitteena oli käsitellä Solistina Turku-jousisävellysteoksen vastaanottoa erilaisissa sosiaalisissa medioissa. Solistina Turku-jousisävellysteos kuului Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 ohjelmistoon. Teoksessa yhdistettiin turkulaisten yksityishenkilöiden kaitafilmejä uuteen sävellykseen, joka esitettiin huhtikuussa 2011 Turun Sigyn-salissa Mikkelin kaupunginorkesterin konsertissa. Teoksen on säveltänyt Kirmo Lintinen ja tuottanut Markus Pulkkinen. Kokonaisuudesta vastasivat Mikkelin ammattikorkeakoulu yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa.</p> <p>Opinnäytetyössäni tarkastelin eri vuosikymmenien kulttuurien yhdistämistä tavalla jossa, vanhaa kaitafilmimateriaalia yhdistetään nykyaikaiseen orkesterimusiikkiin nykyaikaisella digitointitekniikalla. Opinnäytetyössäni kysyn, miten kaitafilmimateriaaleja luovuttaneet henkilöt kokivat teoksen, jossa yhdistettiin nykyaikaisella tavalla heidän arkistojensa aineistoja uudeksi taiteelliseksi teokseksi. Tärkeäksi kysymykseksi nousi perinnekulttuurien yhdistäminen nykykulttuuriin. Tarkastelen teoksen vastaanottoa ja tuotantoa myös lehdistön ja tuotannossa mukana olleiden näkökulmasta.</p> <p>Tiedot, joita opinnäytetyössäni hyödynnän, olen kerännyt projektidokumenteista, haastatteluista, sanomalehtien artikkeleista, internet-sivuilta ja kaitafilmejä luovuttaneille henkilöille tehdyllä kyselyllä. Näillä menetelmillä pyrin saamaan monipuolisen käsityksen tuotannon toteutuksesta ja vastaanotosta. Opinnäytetyössäni tulin siihen lopputulokseen, että kaitafilmiä liittämisen Solistina Turku jousisävellysteokseen oli aineistojen luovuttajien mielestä onnistunut onnistunut projekti.</p>					
Asiasanat (avainsanat) Kulttuurituotanto, kaitafilmi, tapahtuma, kulttuuripääkaupunki, kulttuuriperintö, orkesterimusiikki					
Sivumäärä 40 + 2 kpl 4 s. liite	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Kieli</td> <td style="width: 33%;">URN</td> </tr> <tr> <td>Suomi</td> <td></td> </tr> </table>	Kieli	URN	Suomi	
Kieli	URN				
Suomi					
Huomautus (huomautukset liitteistä) 4 sivua liitteitä					
Ohjaavan opettajan nimi Pekka Uotila	Opinnäytetyön toimeksiantaja MAMK, KNS, kulttuurituotannon koulutusohjelma				

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 29 March 2012	
Author(s) Maiju Helojoki		Degree programme and option The degree programme of cultural management	
Name of the bachelor's thesis Solistina Turku - composition for strings			
Abstract <p>The Goal of this bachelor`s thesis was to examine the reception of <i>Solistina Turku</i> composition for strings in various social media. <i>Solistina Turku</i> composition for strings was part of the Capital of Culture 2011 program. The work combined some private persons' narrow-gauge films with the new composition, which was performed by Mikkeli philharmonic orchestra at Sigyn Hall in Turku in April 2011. The work was composed by Kirmo Lintinen and produced by Markus Pulkkinen. Mikkeli University of Applied Sciences together HUMAK University of Applied Sciences and Mikkeli Philharmonic Orchestra were responsible for the organization.</p> <p>This bachelor`s thesis examines combining the various decades of culture in a way where old narrow-gauge film material is combined with contemporary orchestral music with modern digitization technology. In my thesis I set out to find out how the persons who submitted the narrow-gauge film materials experienced the work, which combined in a modern way their archives into a new artistic work. Combining cultural traditions with contemporary culture emerged as an important issue. I shall examine the reception and production of the composition from the standpoint of the press and those involved in the production.</p> <p>I have collected the data that will be used in the thesis from project documents, interviews, newspaper articles, Internet pages and a survey given to the persons who submitted the small gauge film material. With these methods I tried to get a comprehensive understanding of the reception and of the implementation of the production.</p> <p>The results show that combining the small gauge films with the composition was a very successful project.</p>			
Subject headings, (keywords) cultural production, narrow-gauge film, Event, Culture, Heritage, orchestral music			
Pages 40 pages + 2 appendix (inquiry) pages 4		Language Finnish	
		URN	
Remarks, notes on appendices 4 pages of appendix (inquiry)			
Tutor Pekka Uotila		Bachelor's thesis assigned by MAMK, KNS, The degree programme of cultural management	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	1
2	EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKIOHJELMA.....	2
3	TURKU 2011.....	4
4	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	6
5	SOLISTINA TURKU -PROJEKTI.....	9
	5.1 Perinne yhdistettynä nykyisyyteen.....	9
	5.2 Tapahtuman kulttuurituotannollinen näkökulma.....	9
	5.3 Projektin kuvaus.....	10
6	TUOTTAJAN NÄKÖKULMA.....	14
7	MIKKELIN KAUPUNGIORKESTERI JA SÄVELTÄJÄ LINTINEN.....	18
8	TUOTANNON VASTAANOTTO.....	21
	8.1 Teoksen vastaanotto mediassa.....	21
	8.2 Kaitafilmiä luovuttajien näkökulma.....	22
9	POHDINTA.....	29
	LÄHTEET.....	32
	LIITTEET	
	1 Kysely kaitafilmejä luovuttaneille	
	2 Turku 2011 Ohjelma / Mikkelin Kaupunginorkesterin Konsertti – Kapellimestari ja pianisti Kirmo Lintinen Solistina Turku	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena oli selvittää Solistina Turku-teoksen vastaanottoa. Solistina Turku-jousisävellysteos kuului Turun kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmistoon. Teoksessa yhdistettiin turkulaisten yksityishenkilöiden kaitafilmejä uuteen sävellykseen, joka esitettiin huhtikuussa 2011 Turun Sigyn-salissa Mikkelin kaupunginorkesterin konsertissa. Teoksen on säveltänyt Kirmo Lintinen. Kokonaisuudesta vastasivat Mikkelin ammattikorkeakoulu yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Mikkelin kaupungin orkesterin kanssa.

Opinnäytetyössäni tarkastelin eri vuosikymmenien kulttuurien yhdistämistä, tavalla jossa vanhaa kaitafilmimateriaalia yhdistettiin nykyaikaiseen orkesterimusiikkiin nykyaikaisella digitointiteknikalla. Opinnäytetyössäni kysyin, miten kaitafilmimateriaaleja luovuttaneet henkilöt kokivat teoksen, jossa yhdistettiin nykyaikaisella tavalla heidän arkistojensa aineistoja uudeksi taiteelliseksi teokseksi. Tärkeäksi kysymykseksi nousi perinnekulttuurien yhdistäminen nykykulttuuriin. Tarkastelen teoksen vastaanottoa ja tuotantoa myös lehdistön ja tuotannossa mukana olleiden näkökulmasta.

Opinnäytetyöni etenee niin, että luvussa 1. käsittelen Euroopan kulttuuripääkaupunkihanketta yleisellä tasolla. Luvussa 2. käsittelen Turkua, joka siis on Euroopan kulttuuripääkaupunki Tallinnan kanssa vuonna 2011, eli tutkin vuoden teemoja, tapahtumien määrää ja summaan vuodelle asetetut tavoitteet. Seuraavaksi luvussa 3. käsittelen Solistina Turku-jousisävellysteoksen projektin taustaa eli projektin tavoitteita, mukana olleita toimijoita sekä projektin tekemiseen kulunutta aikaa ja mitä sillä ajalla on tapahtunut ja mitä on saatu aikaan. Luvussa 4. käsittelen opinnäytetyöni toteutusta eli miten olen kerännyt tarvitsemäni tiedot. Luvussa 5. käsittelen tuotannon toteutusta tuottajan, säveltäjän ja orkesterin näkökulmasta, teoksen vastaanottaminen mediassa ja kaitafilmiin luovuttajien suunnalta. Lopuksi pohdin, miten tulokset olisi järkevää vetää yhteen, mitä olisi pitänyt tehdä paremmin ja mitä muuta näillä kaitafilmimateriaaleilla voisi tehdä.

2 EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNKIOHJELMA

Nimeämällä vuosittain Euroopan kulttuuripääkaupunkiparin Euroopan parlamentti haluaa tuoda esille Euroopan kulttuurien moninaisuutta, rikkautta, yhteisiä piirteitä sekä antaa mahdollisuuden antaa Euroopan unionin kansalaisille tutustua paremmin toistensa kulttuuriin (Tiivistelmät EU:n lainsäädännöstä 2006). Euroopan komission ja parlamentin vahvistama Euroopan kulttuuripääkaupunki (European Capital of Culture) ohjelma on ohjelma, jossa kaupunkeja valitaan Euroopan kulttuuripääkaupungeiksi hakemusten perusteella. Vuodesta 1985 lähtien Euroopan unioni on valinnut yhden tai useamman kaupungin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Euroopan unioni yhdessä kulttuuripääkaupunkiohjelman avulla on halunnut lisätä Euroopan alueen kansalaisten vuorovaikutusta keskenään sekä esitellä Eurooppalaisen kulttuurin rikkautta ja moninaisuutta. (Turku 2011, 2010).

Kulttuuripääkaupunkivuoden toivotaan johtavan yhteistyöhön, joka jatkuu juhluvuoden jälkeenkin sekä lisäävän kulttuurivaihtoa. Euroopan unioni tukee tapahtumaa kulttuuribudjetistaan, koska Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuma perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimukseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2006) Kulttuuripääkaupunkivuoden perintö koko Euroopalle on erilaiset mallit siitä, miten taide ja kulttuuri lisäävät kuluttajansa hyvinvointia. Kulttuuri kuuluu kaikille ihmisille ja sitä korostaa se, että kulttuurikäsitys on laajennettu kattamaan myös tavallisen arjenkulttuurinkin ja että kulttuurista on pyritty nykyään tekemään helposti lähestyttävämpää tavallisille kuluttajille. (Innilä 2011)

Kerran aikaisemminkin Suomesta on tullut Euroopan kulttuuripääkaupunki. Helsinki oli yksi yhdeksästä kulttuurikaupungista vuonna 2000. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2006). Helmikuussa 1994 Helsingissä laadittiin kulttuuripääkaupunkihakemus. Päätös siitä, että Helsinki oli valittu yhdeksi yhdeksästä Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2000 tuli Euroopan Unionin kulttuurineuvostosta 20.11.1994. Helsinkiin kulttuuripääkaupunkisäätiö perustettiin 11.12.1996. (Cantell 2011) Vielä vuonna 2000 Euroopan kulttuuripääkaupungit valittiin eri maiden ehdokkaista kulttuuriministereiden yksimielisellä päätöksellä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2006).

Vuonna 2000 Euroopan unionissa korostettiin kestävän perinnön edistämistä, Euroopan kaupunkien saavutuksia maailman kulttuureihin ja sivistystä. AECC:n (Associati-

on of European Cities of Culture) toiminnan tavoitteena vuonna 2000 oli koordinoita menekinedistämistoimia sekä yhteisen tiedotuspolitiikan edistäminen. AECC:n sopimuksen mukaisesti keskeiset tavoitteet olivat: yhteistyö Euroopan kansojen välillä, saada Euroopan kansat lähemmäs toisiaan kulttuurin keinoin sekä saavuttaa kestäviä rakennemuutoksia ja niiden avulla kehittää kestäviä toimintamuotoja, jotka kestävät 2000-luvulla. Helsingin kantavia tavoitteita olivat kansainväliset yhteydet kohdealueittain, kansainvälinen markkinointi, elinkeinoedellytysten parantaminen, kaupunkiympäristön laatu ja viihtyvyys, uuden löytäminen, tieto, osaamisen, teknologian ja tulevaisuuden näkymien parantaminen maailmassa ja Euroopassa. AECC:n toiminnasta vastasivat presidentti, sihteeri ja rahastonhoitaja. Nämä ovat kunniajäsen tehtäviä, joihin ei liity mitään velvoitteita, lukuun ottamatta puheenjohtajaa joka vastaa kokouksien järjestämisestä yhdeksän maan välillä. Nämä yhdeksän Euroopan kulttuuripääkaupunkia loivat perustan kansainväliselle yhteistyölle kansainvälisiin hankkeisiin. Jokainen yhdeksästä kaupungista joutui valitsemaan hankkeen mihin ryhtyi, se hanke mihin kukin kaupunki ryhtyi, valittiin kaupungin kulttuurisesta luonteesta, ohjelmista ja budjetista riippuen. Valitut hankkeet kattoivat laajan valikoiman teemoja, kuten musiikkia, kuvataidetta, maantiedettä, uutta teknologiaa, kaupunkisuunnittelua ja ekologiaa. Bologna yhteistyössä Helsingin kanssa toimi yhteishenkilönä muiden maiden välisessä yhteistyössä. Helsingin tärkein tehtävä oli toimia ”Euroopan äänenä.” (Association of European Cities of Culture of the Year 2000 / Association of European Cities of Culture of the year 2000 – AECC 2011).

Helsingin kulttuurikaupunkivuodelle asetetut teemat olivat lisätä kansainvälistä tietoutta suomalaisesta kulttuurista, tuoda parempaa elämän laatua kaupunkilaisille, nostaa koko Suomi ja nimenomaan Helsinki kansainväliseen tietoisuuteen monipuolisena ja vireänä osaamisen ja kulttuurin työssijana. Vuonna 2000 Helsingin kulttuurivuoden ohjelmistokokonaisuuteen valittiin 450 erilaista projektia ja tapahtumaa. Kulttuurivuoden sisällöllisiä tavoitteita olivat kansainvälisyys, uuden löytäminen, kansalaisten osallisuus sekä pysyvät vaikutukset. (Cantell 2011)

”Kulttuuripääkaupungin statusta pidetään hyvänä ja tavoiteltavana asiana. Helsingin kulttuuripääkaupunkivuosi vaikuttaa onnistuneen hyvin.” ”Suurin osa pääkaupunkiseudun asukkaista piti kulttuurikaupunkihanketta hyvänä (65 %). Eri mieltä oli kymmenesosa vastaajista (11 %). Mielenpitoiset olivat samat puolitoista vuotta ennen vuoden alkua, juuri vuoden kynnyksellä ja heti vuoden päätyttyä. Muun Suomen asukkaiden

asenteet olivat lähes yhtä myönteiset.” (Helsingin kulttuurikaupunkisäätiön raportti: Helsinki Euroopan kulttuurikaupunki 2000).

Muuallakin maailmalla oltiin yleisesti sitä mieltä, että kulttuuripääkaupunkivuosi Helsingissä sujui erinomaisesti. Helsinki onnistui tavoitteissaan ja luomissaan teemoissa. Helsingin tavoitteena oli kohentaa kaupungin sisäistä budjettia kulttuuripääkaupunkivuoden välityksellä ja siinäkin onnistuttiin. Helsingissä vieraili kulttuuripääkaupunkivuoden aikana 5,4 miljoonaa kävijää erilaisissa kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumissa, 3,3 miljoonaa ilmaistapahtumissa ja 2,1 miljoonaa maksullisissa tapahtumissa. 25 % suomalaisista ja 70 % pääkaupungin asukkaista osallistui tilaisuuksiin (Cantell.2011).

Suomessa Helsingin Kulttuurivuodesta tehtiin lähes 8000 uutissähköä, ohjelmaa ja artikkeleita. Ulkomailla Helsingin kulttuuripääkaupunkivuodesta tehtiin lähes 800 artikkeleita 27 eri maassa. Median suhtautuminen Helsingin kulttuuripääkaupunkivuoteen oli pääasiassa positiivista. (Cantell.2011)

3 TURKU 2011

Turku on ollut jo pitkään erittäin tunnettu suomalainen kulttuurikaupunki. Poliittisen, pitkän historiansa sekä maantieteellisen asemansa vuoksi Turun kaupunki on vaikuttanut lähes kaikilla eri kulttuurin saroilla vuosien saatossa. Turun alueella toimii paljon kulttuuria edistäviä yhdistyksiä kaikilla kulttuurin ja taiteen eri saroilla elokuvasta urheiluun. Turku on myös tunnettu joulukaupunki. Turun suosituin kulttuurihistoriallinen nähtävyys on Turun linna, joka on rakennettu vuonna 1280.

Virallinen nimi Turun kulttuuripääkaupunkihankkeella oli, Turku 2011. Marraskuussa 2007 Euroopan unionin kulttuurineuvosto nimitti Tallinnan ja Turun Euroopan kulttuuripääkaupungeiksi vuodelle 2011. (Cimo 2011). Hanketta Turussa koordinoi Turku 2011–säätiö. Teemana Turun kulttuuripääkaupunkivuodella oli ”Turku palaa”. Teeman kantavia voimia olivat into, tahto ja halu kaikkeen uusiutumiseen– sekä siihen, että Turku on palanut useaan otteeseen historiansa aikana. (Turku 2011, 2010) Kulttuuri Turku 2011– prosessissa ymmärrettiin laajasti. Tutkimus ja tiede sekä ruokakulttuuri, työn kulttuuri, liikunta ja arjen kulttuuri ovat esimerkiksi tärkeitä perinteisten taiteiden rinnalla. (Turku 2011, 2010) Turku 2011 -säätiön tehtävänä oli koordinoida

Turun kulttuuripääkaupunkitavoitteita tukevia pitkäaikaisia kansainvälisiä ja kansallisia tuotantoja, huolehtia kulttuuripääkaupunkiohjelmasta sekä toimia myös mukaan valittujen ohjelmistojen osarahoitajana. (Turku 2011, 2010) Ohjelman mukaan Turku tulee olemaan vuonna 2016 vahvasti tiede- ja taidekaupunki, luova keskus yhteistyöhön Itämeren alueella. Se, että Turku on toinen 2011 vuoden kulttuuripääkaupungeista, tekee siitä koko Suomen laajuisen hankkeen sekä suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja osaamisen näyteikkunan maailmalle. Ohjelmassa halutaan korostaa, että kyse on koko Suomen hankkeesta. (Turku 2011, 2010)

Turun valitsemista kulttuuripääkaupunkiehdokkaaksi vuodelle 2011 päätti silloinen kulttuuriministeri Tanja Saarela 19.6.2006 kansallisen asiantuntijaraadin hakemuksista tekemien arviointien perusteella. (Verkkouutiset 2006) Vuonna 2006 Turku jätti kulttuuripääkaupunkihakemuksensa EU:n arvioitavaksi. Kesäkuussa 2007 EU:n arviointipaneelin raportissa kiiteltiin Turun hakemusta Itämeren alueen huomioimisesta, laaja-alaisuudesta ja valmistelutyön huolellisuudesta. (Europa 2007) Marraskuun 16. päivänä 2007 EU julkisti virallisen päätöksen siitä, että Tallinna ja Turku on valittu Euroopan kulttuuripääkaupunkipariksi vuodelle 2011. (Official Journal of the European Union 2007) Tärkein osa Turun kulttuuripääkaupungin toteutusta oli Turku 2011-ohjelma. Turku 2011-ohjelman strategiset ja pitkäkestoiset tavoitteet olivat luovan talouden kasvattaminen, kansainvälisyyden vahvistaminen sekä hyvinvoinnin lisääminen. (Turku 2011, 2010).

Vuoden 2011 Euroopan kulttuuripääkaupunkikaksikko Turku ja Tallinna sijaitsevat lähempänä toisiaan kuin yhdetkään muut koskaan aikaisemmin, oli sitten kyse historiasta, arvomaailmasta, kulttuurista tai maantieteellisestä sijainnista. Turulle ja Tallinnalle Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi on ainutlaatuinen tilaisuus esitellä niiden omaa tulevaisuutta, historiaa, kulttuuria sekä myös vuosisatoja kestänyttä yhteistyötä Itämeren alueella. Turku ja Tallinna ovat olleet vuosisatojen ajan maidensa porttina Itämerelle. Lähtökohtana yhteistyölle Turun ja Tallinnan välillä on ollut jo pitkään Itämeri – sekä mahdollisuutena että haasteena. Kaupunkikaksikon tavoitteita ovat Itämeren alueen tilan tietoisuuden lisääminen, molempien maiden kulttuurien tunnettuuden lisääminen, hyvinvointiarvojen lisääminen, parantaa kaupunkien oloja, sekä luovan alan toimijoiden ja pitkäkestoisien yhteistyön kehittäminen. Turku ja Tallinna ovat intensiivisesti olleet jo pitkään mukana rakentamassa Euroopan Unionin Itämeri-strategian kulttuuriulottuvuutta. Turun kaupunki toimii aktiivisesti Itämeren alueen

suojelun puolesta. Samanlaisen kulttuuritaustan ja historian omaavat Turku ja Tallinna tekevät yhteistyötä myös vuoden 2011 ohjelmien osalta. (Turku 2011, 2010).

Turku 2011 kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmisto koostuu 160 erilaisesta taidehankkeesta, nämä yksittäiset isot ja pienet hankkeet tuottavat vuoden aikana tuhansia yksittäisiä tapahtumia. Tapahtumat olivat työpajoja, kävelyreittejä, seminaareja, näyttelyitä, esityksiä ja suuria yleisötapahtumia. Lisäksi ohjelma sisältää ryhmille ja koulu-
laisille suunnattuja kokonaisuuksia sekä useita kehityshankkeita. (Turku 2011, 2010).

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Tiedot, joita opinnäytetyössäni hyödynnän, olen kerännyt projektidokumenteista, haastatteluista, sanomalehtien artikkeleista, internet-sivuilta ja kaitafilmejä luovuttaneille henkilöille tehdyllä kyselyllä. Näillä menetelmillä pyrin saamaan monipuolisen käsityksen tuotannon toteutuksesta ja vastaanotosta.

Kysely osoitettiin kaikille kaitafilmejä luovuttaneille henkilöille (N=9). Osa henkilöistä tavoitettiin sähköpostitse ja lopuille lähetin kyselyn kirjeitse, koska suurin osa näistä kaitafilmejä luovuttaneista henkilöistä oli erittäin iäkkäitä ihmisiä ja heillä ei ollut mahdollisuutta sähköpostin käyttämiseen.

Lomakekyselyssä tiedusteltiin, mitä mieltä kaitafilmiä luovuttajat olivat teoksesta missä käytettiin heidän kuvaamiaan henkilökohtaisia tunnearvoltaan tärkeitä materiaaleja, millaisia tunteita teoksesta annetut kommentit julkisuudessa tuottivat sekä millaisia keskusteluja teos herätti ihmisten keskuudessa (liite 1).

Projektidokumenteilla tarkoitan projektisuunnitelmia, muistioita, raportteja ja tiedotteita, joita olen saanut tätä opinnäytetyötä varten käyttööni. Niiden avulla kuvaan So-listina Turku-projektin taustoja ja etenemistä. Tuottajahaastattelu syventää käsitystä tuotannon varsinaisesta etenemisestä ja sanomalehtiartikkeleiden avulla tarkastelen tuotannon vastaanottoa julkisuudessa.

Opinnäytteen toteutus koostuu siis useista toisiaan täydentävistä tiedonkeruumenetelmistä. Siinä mielessä opinnäytetyötäni voidaan luonnehtia tapaustutkimukseksi. Stra-

tegiana tapaustutkimus on esiintynyt survey-tutkimuksen ja kokeellisen tutkimuksen rinnalla eri nimikkeillä. Tapaustutkimus määritellään yleensä muuksi tutkimukseksi, kuten esim. tapauskohtaiseksi arviointitutkimukseksi, elämäkertatutkimukseksi, vuorovaikutuksen tutkimukseksi sekä etnografiseksi tutkimukseksi. Tapaustutkimus voidaan myös määritellä toiminnassa olevan tapahtuman tutkimukseksi sekä myös empiiriseksi tutkimukseksi. Kvalitatiivisen metodologian tiedonhankinnan strategia ymmärretään keskeiseksi tapaustutkimukseksi, koska melkein kaikissa strategioissa lähestymistapana käytetään tapaustutkimusta. Kvalitatiivinen tutkimus on tapaustutkimusta. Kvalitatiivisen tiedonhankinnan strategioissa erot ilmenevät siitä, mikä on tutkimuksen kohde ja kuinka tieto hankitaan.” (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004.)

Tapaustutkimusta pidetään tutkimuksellisena näkökulmana, sitä voidaan toteuttaa erilaisia aineistoja yhdistellen erilaisin menetelmin. Tapaustutkimuksen aineistot kootaan luonnollisista tilanteista kuten video- ja ääninauhoitteet keskustelutilanteesta. Tutkijan ylöskirjaamat havainnot, aineistona voi olla myös tutkittavan kohteen asiakirjat ja videot. (Jokinen & Kuronen 2005).

Maantieteellinen paikka on tapaus, johon liittyvät myös yksilö, ihmisryhmä, prosessi, instituutio, episodi, toiminto ja tapahtuma. Tapaus on ymmärrettävissä kokonaisuutena, tapauksena. Tapaus voi olla poikkeava, kielteinen, edustava mutta myös muista erottuva myönteisesti. Tapauksena voidaan pitää myös arkielämän tavallista tapahtumaa. (Manninen & Tolonen 1995).

Tapaustutkimus on intensiivistä, se sisältää yksityiskohtaista tietoa tapahtumista tai toisiinsa suhteessa olevista pienestä joukosta tapauksia. Yleensä tutkittavana on yksittäinen tapaus, tilanne taikka joukko tapauksia, missä on kohteena joko ryhmä, yhteisö tai yksilö. Tyypillisesti tavoitteena on kuvailla ilmiötä niiden omissa ympäristöissä. Ilmiön kuvaus on systemaattista ja kokonaisvaltaista tutkimusta. Eri näkökulmista ilmiötä tarkastellaan kokonaisuutena. Kohde pyritään ymmärtämään tutkijasta kokonaisuutena. Kokonaisvaltaista näkemystä voidaan pitää holistisena. Tapausta ei voida yleistää, vaikka se saattaakin olla lähellä yleistämistä. Tapahtumatutkimuksen itsetarkeitusta ei saa yleistää, vaan oleellista on sen ymmärtäminen yleistämisen sijasta. (Metsämuuronen 2000).

Nykyhetkessä tapahtuva tapaustutkimus on todellinen tilanne ja sen tutkimustyyppi on kuvaileva. Luonteva, tutkimustapa on tapaustutkimus, koska sillä voidaan käsitellä käytännön ongelmia ja kuvailla niitä. Tapauksesta dokumentoidaan, kuvaillaan tarkasti keskeisiä kiinnostavia piirteitä. Ilman keinotekoisia järjestelyjä ja pakotteita ilmiöitä tutkitaan luonnollisessa ympäristössä. (Syrjälä, Ahonen, Syrjäläinen & Saari 1996).

Strategia voi olla kartoittava menetelmä tapaustutkimuksessa. Näkökulmia ja ilmiöitä löydetään ja etsitään, hypoteettisesti vähän tunnettuja ilmiöitä kehitetään ja selvitetään. Tapaustutkimuksessa joka pohjautuu historiaan, on yleensä selittävä tarkoitus. (Syrjälä & Numminen 1988).

Yksilöllinen tapaustutkimus on ilmiön kokonaiskuvausta. Monitieteisyydelle on tyypillistä vuorovaikutus ja vuorovaikutus. Tutkimusteorioita ja kokemuksia tutkimuksen tekemisessä liitetään toisiinsa monitieteisyydessä. Tutkimustapauksesta riippuen käytetään erilaisia teorioita ja menetelmiä valikoiden. Luotettavan tutkimuksen saavuttamiseksi tutkijan ja tutkittavan luottamus, vuorovaikutus auttavat hyvään tutkintatulokseen. Tutkintatilanteelle on edullista, että molemmat osapuolet ovat tasavertaisia. Arvosidonnaisuus ja joustavuus ovat ominaisuuksiltaan tyypillisiä. Tietoja etsitään siltä, mistä niitä joustavasti saadaan. Tutkijan omassa katsontakannassa esille tulee arvosidonnaisuus tutkittavaan asiaan. Tutkimustulokseen ja näkemykseen vaikuttaa tutkijan henkilökohtainen arvomaailma. (Tapaustutkimus 2005).

Tämän tapaustutkimuksen aineisto koostuu haastatteluista, kyselyaineistoista, mediadokumenteista ja aihetta käsittelevästä kirjallisuudesta. Haastattelun teoksen taiteellista tuottajaa Markus Pulkista ennen ja jälkeen tuotoksen kantaesityksen. Näiden haastattelujen tarkoituksena oli taustoittaa, mistä idea teokseen tuli, miksi teos tehtiin, miten teos tehtiin sekä keitä oli mukana. Ns. kirjallista aineistoa tähän opinnäytetyöhön löytyi vähän, mutta muutama lehtiartikkeli käsitteli kyseistä teosta, ja näiden pohjalta kokosin teoksen medianäkyvyyden ja miten teosta on käsitelty julkisuudessa.

5 SOLISTINA TURKU –PROJEKTI

Tässä luvussa käsittelen projektin kuvausta tavoitteiden, toteutustavan ja tavoiteltujen vaikutusten näkökulmasta.

5.1 Perinne yhdistettynä nykyisyyteen

Solistina Turku hankkeen tavoite oli edistää perinneaineiston käyttöä uusien kulttuuristen sisältöjen tuottamisessa. Perinnetietoaineistojen uudellinen hyödyntäminen digitoinnin avulla nousi muutenkin kulttuuripääkaupunkivuoden kannalta ja yleisesti ajankohtaisiksi teemoiksi. Solistina Turku-jousisävellysteoksessa yhdistetään kaitafilmi-perinne-kulttuuria nykyaikaiseen jousisävellysteokseen. Kaitafilmeille tallentuneet perinnetiedot (kuvat, muistot, ihmiset ja miljööt) saavat uuden elämän tämän taideteoksen myötä. Teos yhdistää menneen ja nykyisyyden yhteen sointuvaksi paketiksi, joka nostaa esille perinearvoja, jotka eivät saa hävitä. Kaitafilmaaminen on ollut ensimmäinen tapa tallentaa muistoja kuvanauhoitteelle ennen videokameraa. 8 –mm: kaitafilminauhoille on tallentuneena kallisarvoista perinnetietoutta.

Vanhat kaitafilmmateriaalit on suotavaa digitoida, jotta perinnetietous säilyisi sukupolvilta toisille. Kaitafilmit eivät säily loputtomasti ja siksi niitä kannattaa siirtää uusiin tallennusmedioihin, joita voidaan mahdollisesti edelleen säilyttää ja kopioida tuleviin tallennusmuotoihin. Kaitafilmiä digitoinnin avulla vanhoja kaitafilmejä voidaan katsella nykyisin käytössä olevilla laitteilla. Monet kaitafilmejä perineet eivät pysty kaitafilmejä katselemaan, koska kaitafilmi-projektori ei välttämättä ole enää käytettävissä. (Uotila 2010).

5.2 Tapahtuman kulttuurituotannollinen näkökulma

Tapahtuman taiteellisesta näkökulmasta vastaa kokonaisuudessaan projektiin palkattu taiteellinen tuottaja. Kulttuurituottajan näkökulmasta tässä projektissa tärkeintä on säilyttää paloja kulttuuriperinteistä niin paljon, kun on mahdollista ja tuottaa perinneaineistosta tapahtuma. Sillä jos ei tiedä menneisyyttään ei voi tietää tulevaisuuttakaan.

Mikkelin ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon ja IT- laitoksen opiskelijoista koostunut ryhmä vastasi kaitafilmiä keräämisestä, luovuttaneiden pienimuotoisista

videohaastatteluista sekä kaitafilmmateriaalien digitoinnista. Solistina Turku hankkeen tavoitteena on nostaa Turun kaupungin kulttuurista imagoa ja näkyvyyttä maailmalla. ”Tuottaja on se, jonka onnistuminen tuottaa muille toimialoille mahdollisuuden menestyä.” Kulttuurituottajan tehtävänä tulevaisuudessa onkin uudenlaisten elämysten ja kulttuuristen tapahtumien kokeileminen, uusien tilojen avaaminen, ekosysteemin improvisaation mahdollistaminen ja tästä ekosysteemistä tuotannollisesti ja liiketaloudellisesti kestävästi toimiminen. Tulevaisuuden kulttuuri-ekosysteemi tarvitsee tällaista toimintaa. Seutukunnat tarvitsevat ainutlaatuisia kulttuuritapahtumia pysyäkseen matkailullisesti houkuttelevina kohteita. (Uotila 2011.)

Solistina Turku -projektissa on paikallista perinneaineistoa hyödynnetty uudelleen tapahtuman toteutukseen. Siinä mielessä teoksen tuottamiseen tarvittavat toimenpiteet ovat kulttuurituottajan toimenkuvaan kuuluvia tehtäviä.

5.3 Projektin kuvaus

Vuonna 2009 Mikkelin ammattikorkeakoulu ja Mikkelin kaupungin orkesteri kokeilivat musiikin ja kuvan yhdistämistä ensimmäisen kerran. Kooste tehtiin eteläsavolaisista kaitafilmeistä, tämä kooste esitettiin Uno Klamin konsertin yhteydessä, jossa soitettiin Uno Klamin sarjaa jousiorkesterille. Kongressitalo Mikaelin ja Mikpolin välillä musiikki ja kuvat kulkivat kuituverkkoa pitkin, näin ollen konserttia pystyttiin seuraamaan molemmista paikoista. Tästä kokeilusta innostuivat MAMKin vs. yliopettaja Pekka Uotila sekä tutkimusjohtaja Kimmo Kainulainen. Kainulainen ja Uotila saivat idean laajentaa hanketta Turkuun kulttuuripääkaupunkivuoden merkeissä, ja he pyysivät taas Mikkelin kaupunginorkesterin mukaan tähän uuteen hankkeeseensa. Mukaan hankkeeseen he pyysivät myös Turun Humanistisen ammattikorkeakoulun. (Runonen Carmen 2010).

Tämä luku 5.3 perustuu tästä tekstikokonaisuudessaan lähtien Turku 2011 Hankehakemukseen.

Solistina Turku hankkeen virallinen nimi oli 8 mm Turku. Turkulaisilta kerätty ja digitoitu kaitafilmiaineisto yhdistettiin hankkeessa elokuvaksi, jolla kuvitettiin teos, jonka Mikkelin kaupungin orkesteri esitti. Teos esitettiin kokonaisuudessaan omana konserttikokonaisuutenaan. Mikkelin ammattikorkeakouluyhtymän Kulttuuriala haki

Turku 2011- säätiöltä hankkeelle rahoitusta. Muita rahoittajia olivat projektin toteuttajat ja Mikkelin seudun kehitysyhtiö. Lisäksi hankehakemuksessa odotettiin jonkin verran lipputuloja. Hankehakemuksesta ilmeni myös, että teoksen toimialoja olivat äänitaide, musiikki, kulttuuriperintö ja elokuva.

Hankkeen pääasiallisiksi kohderyhmiksi kuvattiin hankehakemuksessa kulttuurialojen opiskelijat ja oppilaitokset (erityisesti Mikkelin ammattikorkeakoulu ja Humanistinen ammattikorkeakoulu), orkesterimusiikin kuuntelijat, kaitafilmiä harrastajat, perinteen harrastajat sekä Turkulaiset asukkaat. Hankkeen alussa arvioitiin, että osallistujamäärä projektissa tulisi olemaan 100 - 1000 henkilöä.

Hankkeen tuottaminen aloitettiin elokuussa 2010 ja hanke loppui kesäkuussa 2011. Kaitafilmiä kokoaminen suoritettiin Turun pääkirjastolla 2010 syksyllä. Sävellystyö suoritettiin syksyllä 2010. Aineistojen digitointi ja orkestrointi toteutettiin keväällä 2011. Teosta harjoiteltiin keväällä 2011. Teoksen kantaesitys oli kesäkuussa 2011. Teoksen jälkityöstäminen toteutettiin heinäkuussa 2011. Hankkeen huipennus huhtikuussa 2011 oli konsertti, joka oli kuvitettu kaitafilmeillä.

Hankehakemuksessa kuvattiin tuotantoa laveasti. Osa hankkeen toteutettavista sisällöistä toteutui sellaisenaan, osa taas ei. Esimerkiksi suoraa Internet-lähetystä konsertista ei toteutettu sopimusteknisistä ja tekijänoikeuksiin liittyvistä syistä. Sen sijaan Internetissä julkaistiin leikkeitä digitoiduista kaitafilmiaineistoista sekä kaitafilmiä keräämiseen ja itse teokseen ja teokseen liittyvää tietoa. (Uotila 2012.)

Koska kulttuuripääkaupunkihankkeessa korostettiin kansainvälisyyttä ja hyvinvointia ja näitä asioita myös erityisesti hankehakemuslomakkeessa kysyttiin, sisältää hakemus perusteluja juuri näihin seikkoihin liittyen. Hanke tuki kansainvälisyyttä yhdistämällä musiikkiin yksityisten ja paikallisten kaitafilmiaineistojen, sen sanotaan luovan paikallisuuden ja yksityisyyden ylittäviä merkityksiä, jotka avaavat suomalaisuutta, turkulaisuutta ja savolaisuutta tavalla, joka ei ole millään tavalla kieleen sidottua.

Hanke tuki hyvinvointia keräämällä perinnetietoutta, jolla vahvistetaan paikallista identiteettiä. Luovuttajilleen tärkeiden yksityisten kuvien liittäminen ja yhdistäminen musiikkiin, teos esitettiin julkisesti konsertissa ja se loi yhtenäisyyden tunnetta luovuttaneiden kuin muidenkin katsojien keskuudessa.

Hankkeen tarkoituksena oli synnyttää kohtaamisia eri toimintatapojen tai toimialojen välillä, eri kulttuurien, taiteen- tai tieteenalojen tai uskontojen välillä, eri tekijäryhmien välillä sekä eri kokijaryhmien välillä. Konsertin tavoitteena oli yhdistää konserttimusiikin ja kaitafilmauksen ystäviä sekä eri ikäryhmiä. Kaitafilmeillä höystetty konsertti ja kaitafilmiä kokoaminen yhdistävät samassa tilaisuudessa turkulaisuutta ja savolaisuutta ilmentäviä muistijälkiä. Tämän teoksen johdatuksella ammattikorkeakouluopiskelijat, amatöörikuvaajat ja ammattiorkesteri kohtaavat aivan uudella tavalla. Tällaista kohtaamismallia ei ole tätä ennen kansallisella tasolla kokeiltu.

Hanke pyrki yhdistämään innovatiivisella tavalla informaatioteknologian, eri kulttuurit, eri koulutukset, ammattiorkesteritoiminnan, säveltämisen, digitoimisen, perinteen keräämisen sekä harrastajaelokuvaamisen. Hankkeella oli taiteellisia merkityksiä, taloudellisia vaikutuksia (palvelut ja uudet tuotteet) sekä sosiaalisia (identiteetti) merkityksiä.

Ensimmäiset liikkuvat kuvat monilla paikkakunnilla kuvattiin runsaat puoli vuosisataa sitten amatöörien kaitafilmikameroilla. Kaitafilmaaminen yleistyi Suomessa vasta 1960-luvulle tultaessa. Aineistoa löytyy toki aikaisemmiltakin vuosilta isovanhempien arkistoista ullakoiden kätköistä.

Ennen, kun kaitafilmaaminen yleistyi liikkuvan kuvan ja erityisesti yksityiselämän ja arjen tallentaminen elokuvaksi oli harvinaista. Tässäkin teoksessa mukana olleet kaitafilmit on kuvattu ennen, kuin edes tunnettiin kaikkialle tunkevaa video- ja tv-kuvaa. Tämän vuoksi varhaiset kaitafilmit ovat myönteisellä tavalla ennakkoluulottomia ja amatöörimäisiä ilmaukseltaan. Kuvista välittyi aito kokeellisuus ja innostus.

Suomalaisittain suuri pitkäaikaistallennukseen ja digitointiin erikoistunut osaamiskeskittymä toimii Mikkeliissä. Kaupungissa toimivat mm. Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteydessä toimiva pitkäaikaistallennus- ja digitointipalveluja tarjoava Disec Oy, Mikkelin maakunta-arkisto, Elinkeinoelämän keskusarkisto sekä Helsingin yliopiston arkistointilaitos ja konservointilaitos. Osana tätä keskittymää on kaupungissa kehitetty digitoitavien aineistojen soveltamista uusien taideteosten ja kulttuuritapahtumien tuottamisessa. Tätä konseptia tarjottiin Turun kaupungille.

Vuonna 2006 toteutettu ” 8-mm Etelä-Savo teos on ollut esikuvana tälle uudelle teokselle. Mikkelin kaupunginorkesteri, toiminnanjohtaja Helinä Tepponen, taiteellinen tuottaja Markus Pulkkinen sekä Mikkelin ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon koulutusohjelma ja informaatio- ja mediatekniikan laitos suunnittelivat ja ideoivat teoksen, jossa yhdistettiin kansalaisilta digitoituja ja kerättyjä kaitafilmmateriaaleja elokuvaksi, näillä kaitafilmmateriaaleilla kuvitettiin Mikkelin kaupunginorkesterin esittämä teos Sarja-jousille, joka on Uno Klamin säveltämä. Kahdessa eri tapahtumassa eli kaitafilmmifestivaaleilla ja kaupunginorkesterin konsertissa tämä teos oli samanaikaisesti esillä live-näytöksinä. Voimakkaan kysynnän kaitafilmiä digitoineille on herättänyt nimenomaan tämän teoksen esittäminen sekä tämän teoksen merkitys yksityisen kulttuuriperinnön tallentamisessa on ollut suuri. Teoksen esittäminen toimi paikallisen identiteetin rakentajana. Yksilöiden kokeminen osaksi laajempaa, yleistä eteläsavolaisuutta yhdistyi 8-mm Etelä-Savo teoksessa. Uno Klamin musiikki kiinnitti elokuvan eurooppalaiseen musiikkitraditioon. Ehdotelma oli, että Turussa suunniteltaisiin ja toteutettaisiin 8 mm Turku -teos samaa konseptia mukailien. Teoksissa yhdistettiin orkesterimusiikki, digitointi sekä kaitafilmiaineiston kerääminen. Tämä kokonaisuus voitiin esittää itsenäisenä ”elokuvaesityksenä/konserttina” tai osana laajempaa Turku 2011 -tapahtumaa.

Projektin vaiheistus oli seuraavanlainen: Yhteistyökumppaneiden kartoittaminen, teeman valitseminen teokselle, yhteistyökumppanien lopullinen valitseminen (esityksen valmistelu ja kaitafilmiä koonti), esittävän teoksen säveltäminen/valinta, tutustuminen teokseen, kaitafilmiaineistojen keruu/kokoaminen, sopimusasiakirjojen laadinta, tiedottaminen ja ilmoittelu, kaitafilmiä luovutustilaisuuksien järjestäminen, kaitafilmejä luovuttaneiden henkilötietojen kerääminen, kaitafilmejä luovuttaneiden haastattelut, kaitafilmiaineistojen digitointi, kaitafilmiaineistojen tallentaminen dvd taltiointeiksi, kaitafilmiaineistojen palauttaminen omistajilleen, digitoitujen filmien ensikatselmus, valmistuneen filmin editointi, filmien luovuttaneiden haastattelut, valmiin teoksen kanssa harjoittelu, valmiin teoksen kantaesityksenä sekä teoksen lähettäminen suoraan Turku LIVE – portaalin kautta.

Projektin toimijat ja vastualueet olivat seuraavat: kaitafilmiaineistojen digitoinnista, tuottajan palkkaamisesta, elokuvan koostajan palkkaamisesta, teoksen kuvittavan leikkaamisesta, projektin johdosta, pitkäaikaistallennuksesta sekä elokuvan konseptin

suunnittelemisesta vastasi Mikkelin ammattikorkeakoulu. Yhdessä Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa Turun Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon yksikkö vastasi luovuttaneiden haastatteluista, kaitafilmiaineistojen kokoamisesta sekä tapahtuman/tuotoksen suunnittelusta. Yhdessä tuottajan sekä muiden toimijoiden kanssa Mikkelin kaupungin orkesteri vastasi esityksen varsinaisesta esitystavasta, ideoinnista ja teemasta.

Säveltäjä Kirmo Lintiseltä tilattiin varta vasten uusi sävellys teosta varten.

Digitoinnin vastineena kaitafilmejä luovuttaneille henkilöille tarjottiin 3-5 rullaa korkealaatuista kaitafilmidigitointia. Turun pääkirjasto toimi kaitafilmiä vastaanotto- paikkana.

6 TUOTTAJAN NÄKÖKULMA

Tämän 6. kappaleen aineisto perustuu Markus Pulkkisen haastatteluun sekä Solistina Turku konsertin ohjelmaesitteeseen ja muuhun Markus Pulkkista koskeviin materiaaleihin.

Mielikuvia –teoksen audiovisualisti ja taiteellinen tuottaja Markus Pulkkinen, on ollut –ja on – monessa mukana niin näyttelijänä, miksaajana, äänittäjänä, sovittajana, sanoittajana, säveltäjänä, muusikkona kuin freelance tuottajanakin. Markus Pulkkinen on kulttuurin moniosaaja, joka tekee työkseen erilaisia projekteja eri taiteenalojen parissa. Markus Pulkkinen on toinen La sega del canto-duon monisoitinmuusikko, Turun esitystä seuranneena päivänä Pulkkinen lähti duonsa kanssa kiertueelle Saksaan ja takaisin tultuaan hän jatkoi mm. lastenkulttuurikeskus Metkun organisoimia animaatiopajoja Lappeenrannan kouluissa. Tänä vuonna duon ohjelmistossa olevista esityksistä mainittakoon Uuden musiikin klubi, Pulp Music Show sekä Dubbing Day. Erilaisia miksauksia, ääniä, tietokonelavastuksia, äänen jälkituotantoja, tv-dokumentteja sekä tausta-animaatioita on vuosien mittaan kertynyt kymmenittäin eri tilaajille tapahtumista teattereihin saakka. Markus Pulkkisen diskografia on kattava ja monipuolinen, duonsa lisäksi Pulkkinen on vierailut Huojuva Talo-kokoonpanon, Nypyköiden sekä Uppo-Nalle Orkesterin taltioinneilla. Markus Pulkkinen on valmistunut kulttuurisihteeriksi Alkio-opistosta, osaamistaan hän syventänyt mm. Sibelius-Akatemian koulutuskeskuksen erikoisohjelmissa. (liite 2).

Markus Pulkkisella on takanaan paljon erilaisia valikoituja musiikkituotantoja, media-tuotantoja sekä tapahtumatuotantoja. Markus Pulkkinen on ollut tuottajana lukuisilla levyillä, AV-asiantuntijana, tuottajana Mikkelin Ammattikorkeakoulussa, kouluttajana, näyttelijänä, sovittajana. (liite 2).

Solistina Turku –projektin aikaan Markus Pulkkinen työsti videomateriaalia yhteen taidenäyttelyyn, piti animaatiopajoja lapsille ja sävelsi musiikkia. Markus Pulkkinen on työskennellyt eri kaupunginteattereissa, Mikkelin ammattikorkeakoulussa, yksityisellä sektorilla, erilaisissa projekteissa (mm. Myrsky -hanke). Koulutukseltaan Markus Pulkkinen on kulttuurisihteeri ja tämän lisäksi hän on käynyt lukuisia erilaisia kursseja liittyen alaan. Nykyisessä työssään hän pitää tärkeänä toimenkuvan monipuolisuutta ja vapaita työaikoja.

Tärkeää Solistina Turku-jousisävellystuotoksen onnistumiseksi oli se, että löytyi mahdollisimman monipuolista materiaalia. Kuvauksellisella laadulla ei ollut niin paljoa merkitystä, sillä aineisto on harrastajakuvaajien ottamaa. Tärkeimpiä seikkoja tämän projektin onnistumiseksi oli se, että tekniikka toimi, ja sävellyksen ja kuvan kombinaatio oli taiteellisesti toimiva. Mikkelin kaupunginorkesteri päätyi mukaan tekemään Solistina Turku jousisävellystuotosta samoihin aikoihin, kun Markus Pulkkinen valittiin projektin taiteelliseksi tuottajaksi. Osallistumalla Turun Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoteen Solistina Turku jousisävellystuotoksella Mikkelin kaupunki sai näkyvyyttä ja Mikkelin kaupunginorkesteri pääsi näyttämään ammattitaitoaan, uudet kiinnostavat projektit ovat aina mielenkiintoisia, kertoi Pulkkinen.

Taiteelliseksi tuottajaksi Markus Pulkkinen päätyi tähän Solistina Turku jousisävellystuotantoon, koska Pulkkinen oli tehnyt tällaisia tuotantoja jo aiemmin, ja hänen kykyihinsä luotettiin. Aloite teoksen toteuttamiseen tuli Mikkelin kaupunginorkesterilta, kun indendentti Helinä Tepponen otti yhteyttä Kirmo Lintiseen. Teoksen toteuttamista he sitten kehittivät yhdessä Pekka Uotilan kanssa. Vaikka Lintisellä olikin erittäin kiireinen aikataulu, hän suostui lähtemään mukaan teoksen työstämiseen, koska aihe oli Lintisestä niin mielenkiintoinen ja hänen mielestään on aina mukava tehdä yhteistyötä Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa. Tuotanto sopi kulttuuripääkaupunkihankkeeseen juuri sen vuoksi, että se yhdisti vanhaa ja uutta. Teos toi uudenlaista näkökulmaa Turun historiaan. Teos oli taiteellisesti korkeatasoinen. Samanlaisia tuotantoja

Pulkkinen on tehnyt Mikkelissä ja Mäntyharjulla tätä enemmän, ja lisäksi pitänyt Turussa tupailtoja samasta teemasta.

Markus Pulkkisen lisäksi tuotannossa oli mukana säveltäjä Kirmo Lintinen, Mikkelin kaupunginorkesteri, Mikkelin ammattikorkeakoulu, Humak sekä luonnollisesti Turku 2011 -säätio (ja sieltä Ulla Bergström). Tuotannossa Kirmo Lintinen toimi säveltäjänä, soittajana ja kapellimestarina, orkesteri harjoitteli ja esitti teoksen, Mikkelin Ammattikorkeakoulu toimi tuottajana, Ulla Bergström koordinaativastaavana ja Humakista saatiin tuotannollista apua. Markus Pulkkinen vastasi kaitafilmiä editoinnista sävellykseen, teknisestä tuottamisesta, yhteyksistä Sigyn -saliin, tiedotustilaisuuksissa puhumisesta, ylimääräisten kaitafilmi-iltojen tuottamisesta (niin sanotut ”tupaillat”) ja kaitafilmiKERÄÄMISTEN PITÄMISESTÄ Turun pääkirjastossa. Tuotannon suurimmiksi riskeiksi arvioitiin etteivät ihmiset löydä tapahtumaa siitä tapahtumien massasta mikä, Turun Kulttuuripääkaupunkivuonna oli esillä.

Aluksi oli tuotannon perussuunnittelu ja aikataulutus. Seuraavaksi ohjelmassa oli kaitafilmiä keräys ja digitointi, sitten filmien läpikäyminen yhdessä säveltäjän kanssa, kertoi Markus Pulkkinen. Tämän jälkeen editoitiin ja tehtiin runsaasti teknisiä kokeiluita. Seuraavaksi musiikkimateriaalit ja elokuvapätkät yhdistettiin teknisesti. Seuraavaksi ohjelmistossa oli tiedottamista ja tapahtuman julkituomista sekä kaitafilmitapahtumien valmistamista Turun kaupunginkirjastoon. Lopuksi orkesteri harjoitteli teosta kapellimestarin johdolla ja sitten teos esitettiin. Tämän kaiken edellä mainitun jälkeen oli vuorossa prosessin ”jälkipuinti.”

Kaitafilmeissä oli tarpeeksi käyttökelpoista materiaalia käytettäväksi Solistina Turku jousisävellystuotoksen kuvituskuvana, materiaalia oli lukuisia tunteja, ja teoksen pituudeksi tuli 20 minuuttia. Filmejä tuli riittävästi, ja helposti, sillä ihmiset saivat nämä materiaalit itselleen digitoituina. Markkinointi tuntui siis toimivan. Materiaalia tuli 1950-luvun lopusta 1980 -luvulle. Materiaali oli suurin piirtein sellaista mitä odotettiin – kaupunkikuvaa, perhejuhlia, lasten kuvaamista, jne. kaitafilmiä sisällöistä ei varsinaisesti noussut esille sellaisia päätapahtumia, jotka loisivat pääteeman koko Solistina Turku jousisävellystuotokselle.

Teemojen valinnat tehtiin yhdessä säveltäjän kanssa. Kaitafilmiä luovuttajilta ei tullut minkäänlaisia vaatimuksia miten heidän kuvaamiaan materiaaleja tulisi käyttää,

mutta yhdeltä tuli vaatimus että pitää kysyä Mauno Koivistolta, saako Kultarannassa kuvattua materiaalia käyttää.

Valmiin elokuvan aineiston Markus Pulkkinen leikkasi ”intuitiolla”, kuten Pulkkinen itse lähestymistapaansa kuvasi, ja kuvien kontrastisuudella, joihin sai jopa aavistuksen tarinaa, mutta pääosin teos oli impressionistinen. Tupailat Turussa projektin aikana saivat erittäin hyvän vastaanoton., Niissä pääsi näyttämään sellaista materiaalia mitä en ollut valinnut pääteokseen, kertoi Pulkkinen. Lisäksi tupailat toivat hankkeelle lisää julkisuutta. Tupailloista Markus Pulkkinen sai erinomaista palautetta. Kun Lintinen ja Pulkkinen olivat katsoneet läpi kaikki kaitafilmimateriaalit, aloimme hahmotella säveltäjän kanssa teemoja. Lintinen sävelsi syksyllä 2010 aiemmin saman vuoden keväällä kerätyn ja digitoidun kaitafilmiaineiston perusteella uuden jousiorkesterille ja pianolle sävelletyn teoksen. Kaikkiaan Solistina Turku -esitykseen seuloitiin kaikkiaan liki kuusi tuntia kaitafilmimateriaalia, josta vain murto-osa pääsi lopullisesti valkokankaalle. Lopullinen teos on viisi osainen: viina ja meri, mustavalkoinen, vauhti ja kaupunki, eli sellaisia mitkä liittyvät turkulaisuuteen ja myös suomalaisuuteen. Historiaa.

Kaitafilmeille oli tallentuneena amatöörikuvaajien kuvaamia kulttuurihistoriallisia tapahtumia, kuten urheilutapahtumia, Bore-lauttaa, kuvaa ensimmäisestä lentonäytöksestä 50 vuotta sitten, turkulaista kaupunkikuvaa. Kuvia yksityistilaisuuksista ja niin edelleen, kertoo Pulkkinen.

Valmis Solistina Turku jousisävellystuotos vastasi Markus Pulkkinen mukaan niitä mielikuvia, joita tämän projektin aikana syntyi. Solistina Turku jousisävellystuotos valmistui aikataulullisesti ajoissa. Tosin varsinaisessa esityksessä oli vielä improvisointivara joka käytettiin hyväksi – orkesteri soitti hieman liian nopeasti, joten live-tilanteessa piti manuaalisesti synkronisoida kuva ja ääni, onneksi se onnistui, kertoi Pulkkinen.

Projektin eri työvaiheet saatiin sovitettua aikatauluun helposti, työvälineinä orkesteri oli säntillinen, joten tuottaja ja säveltäjä/kapellimestari aikatauluttivat osallistumisensa heidän mukaansa. Säveltäjä Kirmo Lintinen teki äänimaailmalliset ratkaisut peruskuvamateriaalin pohjalta, jonka jälkeen Markus Pulkkinen vielä muunteli kuvamateriaalia suhteellisen intuitiivisesti. Kuvamateriaali oli tuttua lukuisten katselukertojen jäl-

keen, joten sieltä osasi poimia palaset ”kuolleisiin kohtiin”. Näin saatiin kuvamateriaalit ja tapahtumat yhdistettyä toisiinsa harmonisella tavalla ja niin syntyi harmoninen Solistina Turku-jousisävellystuotos.

Heti ensi-esityksen jälkeen kaitafilmiä luovuttajat olivat innostuneita – jopa sanattomia, Pulkkinen kuvaa. Luovuttajat olivat nähneet tupa-iltoja, joiden tunnelma oli erityyppinen, mutta nauttivat myös täysin siemauksin konsertista. Kokonaisuus oli erittäin onnistunut – upeita filmejä, hieno sävellys, loistava soitanto. Pitää muistaa se, että konsertin pitäisi olla vain alkusysäys sille, että näitä filmejä voisi käyttää usealla eri tavalla. Tuotettu kokonaisuus oli ikään kuin esimerkki siitä, mihin kaikkeen vähemmän dokumentoitu (amatöörimeiningillä tallennettu) filmimateriaali antaisi mahdollisuuksia. Alkuvaiheessa lähtökohtana oli vain pääkonsertti, mutta siihen välille rakennetut tupaillat täydensivät mielestäni onnistuneesti kokonaisuutta, tuoden esiin kaitafilmiä sisältöä ja tunnelmaa, Pulkkinen toteaa. Pääosassa olivat kuitenkin kaitafilmit ja niiden sisältö. Teoksessa jätettiin tarkoituksella ulos yksityisyys – lukuun ottamatta viinaosiota ja yksityisiä veneilyitä – jotta kosketuspinta teoksen kokijalle jäisi itselleen. Alleviivaukset jätettiin pois, joka oli Pulkkinen mielestä hyvä ratkaisu. Kuvallista tunnelmaa – johon musiikki luo maiseman. Tai sitten musiikkia, joka oli kuvallista. Teoksen jakaminen viiteen osaan oli onnistunut ratkaisu, myös säveltäjä piti siitä. Variaatioita teemasta ja kontrasti osien välillä sekä kuvallisesti että musiikillisesti innoitti ihmiset seuraamaan teosta muutamilla pääaisteillaan.

6 MIKKELIN KAUPUNGIORKESTERI JA SÄVELTÄJÄ LINTINEN

Tämän 7. kappaleen aineisto perustuu liite. 2 lähdemateriaaliin sekä Mikkelin kaupunginorkesterin nettisivuihin.

Vuonna 1903 Mikkelin Musiikinystävien yhdistys perusti Mikkelin kaupunginorkesterin. Kapellimestari ja konserttimestari kiinnitettiin orkesteriin heti kuukausipalkkalaisiksi ja toiminta aloitettiin välittömästi tosimelellä. Konserttimestarin ja kapellimestarin tehtäviin kuului huolehtia konserttien valmistumisesta sekä soittajien ja orkesterin säännöllisestä koulutuksesta.

Mikkelin 108-vuotias kaupunginorkesteri on edelleen yhdistyspohjainen runko-orkesteri, jonka riveissä on kaksitoista ammattijousisoittajaa. Mikkelin kaupunginor-

kesteri on tunnettu poikkeuksellisista ohjelmistovalinnoistaan sekä ennakkoluulottomuudestaan. Orkesteri kunnallistettiin vuonna 1990. Mikkelin kaupunginorkesteri teki 2000-luvun alussa uuden linjauksen, jonka mukaan orkesterin toiminta keskittyy kokonaisuudessaan orkesterille sävelletyn musiikin tuottamiseen. Mikkelin kaupunginorkesteri on herättänyt huomiota ennakkoluulottomilla ohjelmavalinnoillaan. Hyvät edellytykset orkesterin kehitykselle ovat osaltaan luoneet Konsertti- ja Kongressitalo Mikaelin varta vasten musiikin esittämiseen suunnitellut salit.

Vuosittain Mikkelin kaupunginorkesteri tekee kymmeniä maakunta- ja tilauskonsertteja. Ilman kapellimestariakin Mikkelin kaupunginorkesteri kykenee pienellä jousistolla täyspainoiseen konsertointiin, pieni jousisto on näppärä kuljettaa paikasta toiseen.

Mikkelin kaupunginorkesteri on viime vuosina tehnyt useita levytyksiä. Ensimmäinen julkaisu sisälsi puolalaisen Tadeusz Wicherekin johtamaa musiikkia, seuraava julkaisu sisälsi Daniel Raiskinin kapellimestaroimaa Busonin ja Blochin musiikkia, levyn solistina oli Risto Lauriala. Varsinainen yllätys oli, että cd:llä Zaia esiintyi Kauko Röyhkä oman musiikkinsa jousiorkesterisovitusten kera. Jan Lehtolan ja kapellimestarin Petri Komulaisen kanssa levytettiin Naji Hakimin urkumusiikkia tässä produktiossa oli mukana myös Musica Fennican viulutaiteilija Erkki Palola. Leif Segerstamin musiikkia sisältävä suora konserttiäänitys on orkesterin omaa tuotantoa, missä kuuluisa maestro esiintyy juontajana ja pianistina, mutta ei kapellimestarina.

Kokeiluihin, kantaesityksiin ja tilauskonsertteihin tottunut jousiorkesteri sopii hyvin myös kaitafilmiaineistoihin perustuvan teoksen esittäjäksi. Mikkelin kaupunginorkesteri oli tiiviisti mukana teoksen valmistelussa koko ajan, eikä orkesteri kavahda humppatuokiotakaan.

Kirmo Lintinen on kapellimestari, säveltäjä, pianisti ja jazzmuusikko. Lintinen valmistui jazzmusiikin koulutusohjelmasta musiikin maisteriksi pääaineinaan sovitus ja sävellys, hänen opettajinaan olivat Eero Hämeenniemi sekä Jukka Linkola.

Lintisen päätyöksi vuosituhanen vaihteesta lähtien on muodostunut pääasiassa säveltäminen. Koska Lintinen on aiemminkin työskennellyt Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa, häneltä tilattiin 8 mm Turkua hankkeeseen teos, joka myöhemmin nimettiin teokseksi ”Mielikuvia”, joka puolestaan oli osa konserttia, jonka nimeksi tuli Solistina Turku.

Lintinen on opettanut viimeiset kymmenen vuotta länsimaisen taidemusiikin historiaa sekä sävellystä Sibeliuksen Akatemian jazzosastolla. Kirmo Lintinen on toiminut seuraavien apurahalautakuntien jäsenenä: ESEKin työskentelytukijaos vuodesta 2007, LUSESin vakavan musiikin taiteellinen toimikunta vuodesta 2003 ja valtion säveltaide-toimikunnan hallitus 2004-2006. Lintiselle myönnettiin 2003 Suomen Jazzliiton Yrjö-palkinto. Vuodesta 2008 hänelle myönnettiin valtion 5-vuotinen taiteilija-apuraha.

Kirmo Lintinen teoksen säveltäjä oli alkumetreiltä asti valikoimassa teokseen mukaan tulevia kaitafilmejä, teoksesta ei ollut pelkästään musiikilla höystettyä kuvaa tai kuvitettua musiikkia.

Kirmo Lintisen mielestä oli hauska tehdä omia tulkintoja toisten kuvaamista kaitafilmmateriaaleista. Toisaalta Lintinen on suhtautunut kaitafilmeistä löytyviin materiaaleihin hyvin vakavasti ja kunnioittaen, ja tästä syystä teoksen musiikissa on tiettyjä ”epookki-tuokioita”; kuullaan myös valssia, tangoa ja humppaa, kuvailee säveltäjä Kirmo Lintinen.

Lyhyistä kaitafilminäytteistä koostuvat ajankuvat ovat luonnollisesti sirpaleisia ja tästä syystä Lintinen halusi musiikin avulla luoda teokseen pidempiä kaaria.

7 TUOTANNON VASTAANOTTO

Tässä luvussa käsittelen tuotannon vastaanottoa, teoksen vastaanottoa mediassa sekä teoksen vastaanottoa kaitafilmiin luovuttaneiden näkökulmista ja taiteellisen tuottajan näkökulmasta.

8.1 Teoksen vastaanotto mediassa

Solistina Turku konserttia käsiteltiin useissa erialaisissa artikkeleissa Turun paikallismedioissa sekä Turku 2011 sivustoilla. Tässä luvussa käsittelen millaisia näkökulmia artikkeleissa nostettiin esille.

Etukäteen tehdyissä jutuissa Turun Sanomat antoivat äänen kaitafilmiharrastajille. Jutussa nousee hyvin esille harrastajien mielipiteet aiheesta. Ole Tarvonen ja Pertti Kansa Filmausveteraanit Turun elokuvaajien filmausryhmästä innostuivat Solistina Turku- projektista. Jo vuodesta 1950 – lähtien nämä molemmat miehet ovat olleet aktiivisia amatööri elokuvantekijöitä. ”-*Tämä varmasti houkuttelee monia amatööri elokuvantekijöitä kaivamaan vanhat elokuvansa laatikoiden pohjilta, sanoo Pertti Kansa, elokuvakerhon varapuheenjohtaja.*” Ole Tarvonen moninkertainen pohjoismaisen kaitafilmauksen mestari ja 200 kaitafilmin kuvaaja, suhtautui tähän projektiin hiveneräisesti. – *Idea on ihan hyvä, mutta tämä edellyttää, että amatööri elokuvia ei käytetä kaupallisiin tarkoituksiin, hän sanoo.*” (Jan-Ole Edberg 2010) ”- *Harmi vaan, että tämä projekti toteutetaan nyt eikä 20 vuotta sitten, jolloin olisi todella ollut varaa valita, Pertti Kansa sanoo.*” (Kimmo Lilja2010)

Turku 2011 sivustolla tuotantoon osallistuneet henkilöt kirjoittivat omia kommenttejaan ja kokemuksiaan aiheesta. Myös HUMAK:in omassa blogissa käsiteltiin aihetta. Blogityylinen kirjoitus antaa hyvän kuvan siitä millaiselta tuotanto on vaikuttanut sisältä päin. Tuotannossa tiiviisti mukana ollut aluekoordinaattori Kari Keuru kuvaa vaikutelmiaan näin: ”Jokunen aikaa sitten istuskelin työtuolissani ja fiilistelin kantasesityksen ja ensi-illan jälkeisellä mielihyvällä. Taputtelin itseäni selkään ja onnittelin puolentoistavuoden urakan loppuun saattamisesta. Kyse oli Turku 2011 kulttuuripääkaupunki vuoteen kuuluvan hankkeen, Solistina Turku - 8mm, ensi-illasta. Paikallinen media oli jaellut ylisanojaan ja saimme nautiskella julkisuuden egoa hivelevästä silitelystä. Avasin Facebookin ja silmäilin viimeisiä postauksia ja siellä yksi paikallinen kollega/tuttu/opiskelija tilitti lievää sappea tekstistään tiristen turkulaisten vähäistä osuutta tuotannossa. Muuten hyvä tuotanto, mutta paikallisten vähyys teki siitä huonon vai tekikö?” Blogin kirjoittaja muistuttaa, että tuotannossa oli mukana monenlaisia toimijoita eri puolilta Suomea. Toisaalta blogi nosti hyvin esille, sen ristiriidan joka oli ollut paikallisten ja muiden tuotantojen välillä. (HUMAKin kulttuurituotannon koulutuksen ja tutkimuksen blogi, 2011)

Turku-säätiö lehdessä korostettiin Lintisen roolia ja verkostomaista tuotantotapaa. Kun saatettiin yhteen mikkeliäinen jousiorkesteri ja turkulainen kaitafilmi saatiin taas luotua uudenlainen yhdistelmä. Turusta kerätystä kaitafilmimateriaalista, on musiikin moni osaaja Kirmo Lintinen luonut Mikkelin kaupunginorkesterille säveltämänsä kokonaisteoksen, teoksen kantaesitys nähtiin ja kuultiin huhtikuussa 2011 Turussa. Kaitafilmikoosteiden valintoja tehtäessä oli Lintinen alusta asti mukana, näin ollen lopputulos on muutakin kuin musiikilla maustettua kuvaa tai kuvitettua musiikkia. Mikkeliin on keskittynyt paljon digitointiin liittyvää osaamista kuten tallennukseen ja konservointiin. Uusien taideteosten ja kulttuuritapahtumien tuottamisessa, Mikkeliin on kehitetty ja keskitetty digitoivien aineistojen soveltamista ja osaamista. Tästä tuorein työnäyte on Solistina Turku – teos. (Turku-säätiö lehti 2011)

Turun Sanomat antoi tekijöille mahdollisuuden selittää tuotannon tavoitteita etukäteen. Keräyksen tarkoitus ei suinkaan ollut löytää teknisesti ja taiteellisesti täydellisiä kolmiminuuttisia, vaan turkulaisten elämää ja Turkuja tallentaneita juhlan ja arjen dokumentteja, joiden kiinnostavuus kumpuaa niiden sisällössä. ”Tavoitteena on luoda uusi elämys turkulaisuudesta, Uotila korostaa. – Kulttuuripääkaupunkivuoden kannalta on tärkeää, että tässä pääsevät tavalliset turkulaiset osallistumaan ja tekemään ohjelmaa, kiittelee tuotantokoordinaattori Ulla Bergström Turku 2011 –säätiöstä Solistina Turku –teos on mahtava kunnianosoitus ja arvonalautus kaitafilmeille, liikkuvan kuvan paljolti kadonneelle alkumuodolle.” (Kimmo Lilja 2010)

8.2 Kaitafilmiä luovuttajien näkökulma

Tässä luvussa 8.2 käyttämäni tiedot olen saanut (Turku 2011, 2010) sekä kaitafilmejä luovuttaneille tehdyllä kyselyllä.

Vanhat turkulaisten kaitafilmitarinat olivat tärkeä osa Humanistisen ammattikorkeakoulun Turun kampuksen ja Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteishanketta. Kulttuuripääkaupunkivuodeksi tulevaa konserttiteosta varten turkulaisilta pyydettiin vanhoja kaitafilmejä turkulaisuudesta ja Turusta. Kaitafilmejä vastaanotettiin Turun pääkirjastossa toukokuun alussa vuonna 2010.

Kaitafilmejä kerättiin Turun pääkirjastossa 5.-6.5.2010. Kaitafilmiä luovuttajia haastateltiin kaitafilmeihin liittyvistä tarinoista, sillä kiinnostavimmat kaitafilmi-tarina-kokonaisuudet aiotaan julkistaa netissä myöhempana ajankohtana tai Turun kirjastossa myöhemmin järjestettävässä tapahtumassa. Haastattelut ja kaitafilmiä keräämiset hoitivat Mikkelin ammattikorkeakoulun opiskelijat.

Vaikka kaikki luovutetut kaitafilmi-materiaalit eivät päässeetkään osaksi varsinaista Solistina Turku jousisävellysteosta, jokaisesta kaitafilmiä digitoitiin vastineeksi korkeatasoinen DVD-tallenne kiitokseksi luovuttajalle. Kaitafilmiä digitoinnit suoritettiin Mikkelissä, koska Mikkelissä toimii suomalaisittain suuri digitoinnin ja pitkäaikaisallennuksen osaamiskeskittymä.

Keräyksellä ei pyritty löytämään teknisesti ja taiteellisesti täyteläisiä kolmiminuuttisia, vaan Turku tallentaneita juhlan ja arjen dokumentteja ja turkulaisten elämää, joiden kiinnostavuus kumpuaa niiden sisällössä.

Pääasiallisesti kaikki tähän teokseen kaitafilmejä luovuttaneet ihmiset olivat tavallisia keski-ikäisiä iäkkäitä ihmisiä, joiden mielestä oli tärkeää tuoda esille muistoja entisaikojen Turusta, siitä näkökulmasta, että omaa historiaansa ei saa unohtaa ja näille kaitafilmeille oli tallentuneena arvokkaita kulttuurihistoriallisia miljöitä ja tapahtumia.

Kaiken kaikkiaan kaitafilmejä luovutti kahdeksan ihmistä, jotka ovat aina omien sanojensa mukaisesti olleet kiinnostuneet kuvaamisesta ja tietyn hetken tallentamisesta muistoksi filmille. Nämä kaitafilmejä luovuttaneet ihmiset ovat aina olleet kiinnostuneita Turun historiasta eli omasta historiastaan, ja olipa luovuttaneiden joukossa yksi iäkäs mies jolle, kaitafilmaaminen ja kuvaaminen on ollut ammatti 40 vuoden ajan; samainen mies on esittänyt elokuviaan vuonna 1975 perustetussa Turun Elokuvat ry:ssä ja toiminut kaitafilmielokuvien raadissa kilpailutuomarina. Tälle kyseiselle herralle kuvaaminen on ollut koko elämä, ja siksi hän olikin todella halukas luovuttamaan kuvaamiaan materiaaleja, koska hän halusi nähdä miten nuorempi sukupolvi hyödyntää hänen kuvaamiaan kaitafilmejä.

Näin kokenut harrastaja, oikeastaan kaitafilmauksen ammattilainen, kuvaa omaa pitkäikäistä harrastustaan: ” Turun Elokuvat ry on perustettu 1954 ja sen piirissä näytän elokuviani, olen kuvannut 40 v. Ei kaitafilmejä yleensä lainata kuin kirjastosta. Nyky-

ään tärkein asia miten videot ja kaitafilmit parhaiten säilyy, koska ne ovat tekijänsä aarteita, joita ei lainailla vieraille. Olen nähnyt tuhansia kaitaelokuvia, ei yksi elokuva tee sitä eikä tätä. Olen tämän alan ammattilainen kilpailutuomari. On hyvä asia, että kaitafilmaus saa arvostusta, tällaiset tapahtumat saavat nuorenpolven kiinnostumaan kaitafilmauksesta. Minua ne eivät enää hätkäytä, koska olen jo 74-vuotias ja olen kuvannut 15:sta vuotiaasta asti.”

Tämä kaitafilmejä luovuttanut ja kyselyyni vastannut iäkäs herra on kaitafilmauksen ammattilainen. Oli todella mielenkiintoista kuulla kaitafilmauksen ammattilaisen mietteitä kaitafilmauksesta verrattuna kuvaamiseen nykyaikana. Niin, kun hän itse sanookin, hän on nähnyt lukuisia kaitafilmielokuvia, eikä tämä kaitafilmiteos säestettyä musiikilla tehnyt häneen suurempaa vaikutusta. Hän on elänyt sitä aikaa, jota kaitafilmiin materiaalit kuvaavat, ja varmaankin suurin syy siihen, että teos ei tehnyt häneen vaikutusta on se, että hän on elämänsä aikana nähnyt niin monia kaitafilmielokuvia, mutta se ei todellakaan tarkoita sitä, että teos olisi ollut hänen mielestään epäonnistunut, päinvastoin. Tämä kaitafilmiin luovuttaja oli tyytyväinen siihen, että kaitafilmaus saa teoksen mukana arvostusta, koska kaitafilmit ovat tekijöilleen arvokkaita ”aarteita” ja hän toivookin, että tällaiset uudet tavat hyöty käyttä kaitafilmiin materiaaleja saavat nuoret kiinnostumaan kaitafilmauksesta. Tämän teoksen myötä nämä vanhat tarinat saavat uuden elämän ja jäävät elämään vielä pitkään. Luovuttaja arvosti itse projektin tavoitteita tehdä kaitafilmejä tunnetuksi, vaikka teos sinänsä ei tehnyt häneen kovin suurta vaikutusta. Hänen näkökulmaansa voisi luonnehtia ammattimaiseksi ja arvostavaksi.

Toinen luovuttaja suhtautui filmiin mahdollisuutena palata kadonneeseen Turkuun viihdyttävällä ja mielenkiintoisella tavalla. Nuoruuteen palaava rouva oli teoksesta haltioissaan: ”Olin haltioissani saadessani palata Turkuun muiden ihmisten Turkutaltiointien kautta. Musiikki tuntui aluksi oudolta ja uudelta, lopuksi sen erilaisuus kiehtoi. Nyt, vain kerran kuultuna, teoksen analysointi jäi valitettavan pinnalliseksi koettaessani sopeutua tähän uuteen musiikkimaailmaan. Olen todella kiinnostunut, innostunut tästä projektista johon annoin poikkeuksellisesti niukkaa aikaa, etsimällä mahdollisesti tarpeellisia kaitafilmi-pätkäni, jotka liittyvät Turkuun. Sisareni kanssa, joka oli mukanani Solistina Turku – konsertissa, puimme juurta jaksain vanhat Turun näkymät sekä silloiset tavat verrattuna nykyiseen, joista tavat tuntuvat olevan entisen

kaltaiset vrt. mm. oluen juonti toikkarointeinen. Konsertti oli viihdyttävä, mielenkiintoisesti valitut esitykset rentouttivat.”

Tämä luovuttaja oli pitkään miettinyt, rohkenisiko hän antaa teokseen laitettavaksi kaitafilmmateriaalia, joka on niin henkilökohtaista ja kuvaa niin niukkaa aikaa hänen nuoruudestaan, mutta häntä kiinnosti niin paljon tämä teos, että hän päätti antaa kaitafilmpätkänsä jos niistä mahdollisesti vain olisi hyötyä jollakin tavalla. Tämä luovuttaja oli todella iloinen päästessään palaamaan ”Turkuunsa” toisten ihmisten vanhojen kaitafilmmateriaalien taltiointien kautta, teos herätti hänessä monenlaisia tunteita nuoruuden ajan Turusta. Iäkkäitä rouvia ei häikäyttänyt edes moderni uudenlainen musiikki, vaan se oikeastaan kiehtoivat heitä. Teos herätti keskusteluita rouvissa ja he olivatkin puineet vanhoja Turun tapahtumia pitkään ja he olivat verranneet entisajan maailman menoa nykyajan maailmanmenoon ja tulleet siihen tulokseen, että ei se maailmanmeno niin hirveästi ole muuttunut.

Rouvat olivat viihtyneet konsertissa ja konsertti oli saanut heidät rentoutumaan. Tämä kyselyyn vastannut luovuttaja kertoi myös, että olisi osallistunut myös Kaitafilmitalkselmukseen Turun kirjastossa 4.2.2011 klo 18 sekä Bar Kukan ”8 millia Turku” – illanviettoon 4.2.2011 klo 21, jos hän olisi tiennyt näistä tapahtumista. Tälle luovuttajalle kaitafilmit näyttivät merkitsevän ensisijaisesti viihdyttävää ja kiinnostavaa mahdollisuutta tehdä mielikuvamatka menneeseen Turkuun.

Yksi luovuttajista koki teoksen kokonaisuutena erinomaiseksi, koska teos ei tuntunut ”väkisin tehdyttä”. Hän kuvaa teosta näin: ”Toteutus oli suorastaan erinomainen. kaitafilmit, jopa humoristiset, sopivat hyvin klassisen musiikin sävelkulkuihin. Olisin toivonut tilaisuuden olevan pääsymaksuton, niin olisi saatu sali täyteen ja esityksiäkin olisi saanut olla useampi. Kaitafilmitteosta voisi mielestäni näyttää vielä uudestaan esim. Turun kaupungin kirjastoissa, musiikki voisi olla vaikka nauhoitettua kulujen säästämiseksi. Kiitos hienosta projektista! Pitkä, työteliäs ja ansiokas kulttuuriteko! Kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyy paljon turhaakin väkisin tuotettua. Tämä ei tuntunut väkisin tehdyttä, vaan aidolla tunteella tuotettua perusajatuksena ihmisten kulttuuri!”

Tämän rouvan mielestä humoristiset kaitafilmmateriaalit voi luontevasti yhdistää klassisen musiikin sävelkulkuun. Hänen mielestään, tilaisuus olisi saanut olla pääsy-

maksuton ja esityksiä olisi saanut olla useampi kuin yksi. Vastauksessa etsitään myös näkemyksiä teoksen levityksestä. Tätä kaitafilmitteosta voisi nimenomaan näyttää uudestaan Turun kaupungin kirjastoissa ja musiikki tosiaan voisi tulla nauhoitettuna. Luovuttajan mielestä teos on ansiokas kulttuuriteko, jonka avulla kulttuurihistoriallisia tapahtumia nostetaan esiin, koska kulttuurihistorian tietämys on erittäin tärkeää nykypäivänä. Tämä teos ei todellakaan tunnu väkisin tuotetulta, teoksesta välittyy aito tunnelma perusajatuksenaan nimenomaan ihmisten kulttuuri.

Kaitafilmiaineistossa oli monentasoisia otoksia ja monet aiheista olivat melko rososia. Silti vain yksi vastaajista nosti nämä elokuvan piirteet kielteisellä tavalla esiin.

” Kaitafilmiä aihevalinta ei antanut mielestäni oikeaa kuvaa Turusta. Oli auki revittyjä katuja ja juopottelua sekä huonoja otoksia. Filmien kerääminen ja muu tiedotus olib mielestäni puutteellista. Koko projekti oli kyllä mielenkiintoinen näin vanhan kuvaajan mielestä. Kuvien parempaa tasoa varmasti olisi löytynyt alan harrastajien joukosta.

Tämä kyselyyn vastannut herra oli kaikista muista kyselyyn vastanneista poiketen tyytymätön Solistina Turku jousisävellysteokseen. Hänen mielestään kaitafilmitteokseen valitut materiaalit eivät antaneet oikeaa kuvaa Turusta, hänen mielestään otoksetkin olivat huonoja. Kaitafilmiä keruu sekä muu tiedotuskin oli hänen mielestään puutteellista. Kaikista näistä puutteista huolimatta projekti oli tämänkin herran mielestä kiinnostava, kun hän tarkasteli sitä vanhan kuvaajan näkövinkkelistä.

Yleisesti jokainen kyselyyn vastannut kaitafilmin luovuttaja oli sitä mieltä, että tuotos oli erinomaisesti toteutettu, ja että on tärkeää nähdä arjen Turun kulttuurihistoriaa, kansan keskuudessa. Moni on ollut innoissaan, kun on kuvien ja musiikin välityksellä saanut palattua oman nuoruutensa aikaiseen Turkuun, teos on herättänyt suuria tunteita ja ihastusta. Yksi vastaaja antoi negatiivista palautetta teoksesta ja kaitafilmiä keräämisestä. Koko projekti oli kyllä mielenkiintoinen vanhan kuvaajan mielestä. Kuvien parempaa tasoa varmasti olisi löytynyt alan harrastajien joukosta hänen mielestään.

Kyselyyn vastanneista puolet oli osallistunut kaitafilmiä katselukseen Turun kirjastossa 4.2.2011. Kyselyyn vastanneista yksi oli osallistunut Bar Kukan ”8 millia Turku” - illanviettoon 4.2.2011. Kyselyyn vastanneista kaksi oli osallistunut Kaitafilmiä katsel-

mukseen Turun Kirjastossa 24.3.2011. Kaikki kyselyyn vastanneet olivat osallistuneet Solistina Turku -konserttiin Sigyn -salissa 14.4.2011-

DVD:n saaminen omasta kaitafilmiaineistosta tuntui motivoineen vastaajia luovuttamaan kaitafilmejä.. Kyselyyn vastanneista neljä oli sitä mieltä, että oli erittäin tärkeää tai tärkeää saada oma kaitafilmi DVD:lle. Vain yhdelle luovuttaneelle ei ollut kovin tärkeää saada oma kaitafilmi DVD:lle.

Kaikki kyselyyn vastanneet pitivät erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä, että oma kaitafilmi pääsi osaksi Kirmo Lintisen uutta teosta. Kyselyyn vastanneista 4/5:stä oli sitä mieltä, että oli melko tärkeää saada oma kaitafilmi osaksi Kirmo Lintisen uutta teosta.

Yksi kyselyyn vastanneista ei pitänyt lainkaan tärkeänä sitä, että mahdollisimman moni näkisi luovuttajan kaitafilmejä. Muut vastaajat sen sijaan pitivät omien kaitafilmiensä julkista esittämistä erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä.

Kyselyyn vastanneista viisi oli sitä mieltä, että oli erittäin tärkeää olla omalta osalta osallistua kulttuuripääkaupunkihankkeeseen ja uuden taideteoksen syntyyn. Kyselyyn vastanneista vain yksi oli sitä mieltä, että oli melko tärkeää omalta osaltani osallistua kulttuuripääkaupunkihankkeeseen ja uuden taideteoksen syntyyn. Kyselyyn vastanneista kaksi oli sitä mieltä, että oli erittäin tärkeää, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani Turun historiaa kohtaan. Kyselyyn vastanneista kolme oli sitä mieltä, että oli melko tärkeää, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani Turun historiaa kohtaan. Kyselyyn vastanneista yksi oli sitä mieltä, että ei ole lainkaan tärkeää, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani Turun historiaa kohtaan.

Kyselyyn vastanneista kaksi oli sitä mieltä, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani omaa henkilöhistoriaani kohtaan erittäin paljon. Kyselyyn vastanneista kolme oli sitä mieltä, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani omaa henkilöhistoriaani kohtaan melko paljon. Kyselyyn vastanneista yksi oli sitä mieltä, että kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi eivät lisänneet kiinnostusta omaa henkilöhistoriaani kohtaan lainkaan.

Kyselyyn vastanneista yksi oli sitä mieltä, että kaitafilmi-temaan luovuttaminen, niiden digitointi ja kaitafilmi-temaan järjestetyt tapahtumat olivat keskustelun aiheena lähipiirissä (perheenjäsenten, sukulaisten ja ystävien kanssa) hyvin usein. Kyselyyn vastanneista neljä oli sitä mieltä, että kaitafilmi-temaan luovuttaminen, niiden digitointi ja kaitafilmi-temaan järjestetyt tapahtumat olivat keskustelun aiheena keskusteluissa lähipiirissä (perheenjäsenten, sukulaisten ja ystävien kanssa) melko usein. Kyselyyn vastanneista yksi oli sitä mieltä, että kaitafilmi-temaan luovuttaminen, niiden digitointi ja kaitafilmi-temaan järjestetyt tapahtumat olivat keskustelun aiheena keskusteluissa lähipiirissä (perheenjäsenten, sukulaisten ja ystävien kanssa) aika harvoin.

Kyselyyn vastanneista yksi oli osallistunut 14.4.2011 Solistina Turku –konserttiin yksin. Kyselyyn vastanneista kuusi oli osallistunut 14.4.2011 Solistina Turku –konserttiin ryhmässä.

Kyselyyn vastanneista yksi oli osallistunut Solistina Turku –konserttiin ryhmässä missä oli hänen lisäksi mukana yksi ihminen. Kolme oli osallistunut Solistina Turku –konserttiin ryhmässä missä oli hänen lisäksi mukana kaksi ihmistä. Yksi oli osallistunut Solistina Turku –konserttiin ryhmässä missä oli hänen lisäksi mukana kolme ihmistä. Yksi oli osallistunut Solistina Turku –konserttiin ryhmässä missä oli hänen lisäksi mukana kahdeksan ihmistä. Kyselyyn vastanneista viisi tuli konserttiin ryhmässä, johon kuului lähiomaisia ja sukulaisia. Kaksi tuli konserttiin ryhmässä, johon kuului ystäviä.

Kyselyyn vastanneista neljä on käynyt yhden kerran klassisen musiikin konserteissa viimeisen 12 kuukauden aikana. Kaksi ei ole koskaan käynyt klassisen musiikin konsertissa.

Kyselyyn vastanneista yksi oli osallistunut vain yhteen Turku 2012 –tapahtumaan, yksi oli osallistunut vain kahteen ja neljä oli osallistunut vain kolmeen Turku 2012 –tapahtumaan.

9 POHDINTA

Haastateltavien kertomuksien perusteella Solistina Turku-jousisävellysteos mahdollisesti heille sen, että he pääsivät toisten ihmisten kuvaamien kaitafilmiä myötä elämysmatkalle sellaiseen Turkuun, jonka he ovat kokeneet kauan aikaa sitten, ja johon oli antoisaa palata hetkeksi. Siinä mielessä hanke vaikutti onnistuneen hyvin.

Oli hienoa, että lähes kaikki kaitafilmmateriaaleja luovuttaneet vastasivat kyselyyni. Tämä kertoo siitä, että tämän tyyppisissä tuotannoissa kannattaa tehdä tällaisia arviointoja. Arvioinnin toteuttamisessa on mielestäni kehitettäviä seikkoja. Pohdin pitkään sitä miten kaitafilmejä luovuttaneiden kyselyiden tulokset olisi järkevin koota yhteen. Vastaajien vähäisen määrän vuoksi päädyin kokoamaan tulokset yhteen kirjallisesti kertoen ja omin sanoin tuloksia kommentoiden. Kyselyssäni oli useita avoinvastauskysymyksiä, joiden pitkien vastauksien yhdistäminen esim. diagrammikoosteeksi ei olisi ollut mielestäni järkevää. Jos kyselyssäni olisi ollut enemmän rasti ruutuun kysymyksiä ja, jos kyselyyni olisi vastannut paljon enemmän luovuttajia, olisi ollut järkevää koota vastaukset diagrammeiksi.

Nyt, kun jälkikäteen asiaa pohdin, niin vanhoille kaitafilmejä luovuttaneille ihmisille ei olisi kannattanut tehdä niin vaikeaselkoista kirjallista kyselyä. Sain monta kommenttia siitä, että kyselyyn oli vaikea vastata huonon näön ja huonojen käsivoimien vuoksi (vanhat ihmiset eivät jaksa kirjoittaa pitkiä tarinoita käsin). Aluksi suunnitelin, että olisin puhelin haastatellut nämä luovuttajat ja kirjannut vastaukset itse ylös, sitten ajattelin, että olisin voinut videokuvata haastattelut, ajattelin myös että olisin voinut äänittää haastattelut cd:lle. Aikataulullisten ongelmien vuoksi päädyin kuitenkin kirjekyselyyn.

Mielestäni näitä kaitafilmmateriaaleja voisi edelleen hyötyä käyttä seuraavin tavoin: niistä voisi koostaa Turun historiasta kertovan dokumentaarisen lyhyt elokuvan, niitä voisi hyödyntää Turun historian opetuksessa, niiden avulla voidaan opettaa ja näyttää nuorille miten Turun kaupunkikuva on muuttunut ajansaatossa, esim. voi olla, että joitakin kaitafilmeissä silloin olevia rakennuksia tai paikkoja ei enää ole olemassa tai ei ole olemassa sellaisenaan, kaitafilmeillä voisi kuvittaa myös jonkinlaisen taiteellisen videoinstallaation, jossa voitaisiin yhdistää vanhaa ja uutta kuvausmateriaalia ja kuvaustekniikoita Turusta.

Pääkonsertin lisäksi kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmistossa esitettiin muitakin tilaisuuksia, joissa oli yhdistetty digitoitua materiaali musiikilliseen tapahtumaan. Näidenkin tapahtumien taiteellisena tuottaja toimi Markus Pulkkinen, joka on esittävän taiteen raudanluja ammattilainen. Mikkelin ammattikorkeakoulun ELKAD-projektissa (= jossa digitoitiin Suomen elinkeinoarkiston asiakirjoja) Markus Pulkkinen toimi arkistoinnin ja digitoinnin asiantuntijana.

On arvioitu, että kaikkiaan 300 – 400 henkilöä osallistui 8- mm Turku –projektin tapahtumiin. Turussa hanke sai kiitettävästi huomiota osakseen. Hanke oli esillä useita kertoja Turun alueen paikallistelevisiossa, radiossa ja myös printtimedioissa. Lisäksi hanke näkyi Kulttuuripääkaupungin omissa esitteissä, ohjelmakirjassa sekä internet-medioissa. YLE ykkösen valtakunnallinen ”Kultakuume” ohjelma käsitteli myös projektia. Myös Mikkelin mediassa hanketta huomioitiin.

Hanke toteutui suunnitellun mukaisesti. Vain harvoista asioista jouduttiin projektin aikana tinkimään. Koko konsertin suora striimaus ei ollut mahdollista sopimusteknisistä syistä. Digitoitavaksi odotettiin kolminkertaisesti enemmän kaitafilmejä, mitä todellisuudessa saimme. Teoksen tuottamista vähäinen materiaali määräkään ei haitannut. Kaitafilmiä pienemmän määrän vuoksi budjetti pysyi suunnitellun mukaisena. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat vain 80 % suunnitellusta kokonaisbudjetista.

Toivon, että hankkeen seurauksena syntyy uusia, digitoitua perinneaineistoa hyödyntäviä tuotteita ja tapahtumia. Markus Pulkkinen, joka vastasi tuotannon AV:stä on saanut Etelä-Karjalan kulttuurirahastolta apurahan vastaavanlaisen hankkeen toteutukseen Etelä-Karjalan alueella. Tämä kertoo mielestäni siitä, että Turku hanke sisälsi asioita joita voidaan laajemminkin hyödyntää. Uusi hanke vahvistaa entisestään Etelä-Savon seudun roolia digitoitujen materiaalien hyödyntäjänä entisestään, koska Mikkelissä on ammattimainen digitointiin perehtynyt keskittymä, ja Mikkelissä tiedostetaan digitoinnin ja perinnetiedon tallentamisen merkitys. (Uotila, Pekka 2011).

Turun ja Tallinnan tavoitteita kulttuuripääkaupunkivuodelle 2011 olivat Itämeren alueen tilan tietoisuuden lisääminen, molempien maiden kulttuurien tunnettavuuden lisääminen, hyvinvointiarvojen lisääminen, parantaa kaupunkien oloja, sekä luovan alan toimijoiden ja pitkäkestoisen yhteistyön kehittäminen. (www.turku2011.fi).

Mielestäni Turku ja Tallinna saavuttivat luomansa tavoitteet hyvin ja se näkyi kävijämäärässä, vuoden aikana erilaisissa kulttuuritapahtumissa Turussa vieraili noin 2 miljoonaa kävijää. Toiseksi tärkein peruste matkakohteen valinnassa Eurooppalaisilla turisteilla on erilaiset kulttuurinähtävyyshäköhteet. Toivottavasti myös kaitafilmienvämpäriille voitaisiin luoda sellaisia palveluita, jotka palvelisivat kulttuurimatkailua. (Uotila, Pekka 2011)

Turku 2011 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden medianäkyvyyden arvo ulkomailla oli 19,7 miljoonaa euroa ja Suomessa 33 miljoonaa euroa. Kotimaisissa printtimedioissa oli 5075 juttua Turun kulttuuripääkaupunkivuodesta. Turun kulttuuripääkaupunkivuodesta 2300 verkkojuttua. Turun kulttuuripääkaupunkivuodesta oli 315 juttua radiossa ja tv:ssä ajanjaksolla 11/2010–10/2011. Turun kulttuuripääkaupunkivuodesta oli 740 mediaosumaa kansainvälisessä mediassa ajanjaksolla 2008–10/2011. (Turku 2011, 2010.) Kun summataan yhteen palautteet, jotka on kerätty eri sosiaalisista medioista sekä kaitafilmejä luovuttaneilta henkilöiltä, voidaan todeta, että Solistina Turku-teos sai erittäin kiinnostuneen ja positiivisen vastaanoton.

Vierailut toisissa kaupungeissa ovat kaupunginorkestereilla merkittäviä ja harvinaisia tapahtumia. Mikkelin kaupunginorkesteri on haasteisiin tarttuva ja ennakkoluuloton orkesteri. ”- Olemme hyvin iloisia vierailusta sekä siitä että saimme mahdollisuuden tehdä näin suurta ja ainutlaatuista projektia, kertoo Mikkelin kaupunginorkesterin toiminnanjohtaja Helinä Tepponen.” Tepponen iloitsi suuresti myös siitä, että suurenluokan säveltäjä Kirmo Lintinen lähti tähän uudelleenlaiseen projektiin mukaan aivan yhtä ennakkoluulottomasti ja innolla, kuin muutkin mukana olleet tekijät. (Turku 2011, 2010).

”- Kyllä kuva inspiroi tekemään ääniraidan, on hauska tehdä oma tulkinta niistä kuvista! Toisaalta halusin myöskin suhtautua asiaan sillä tavalla vakavasti, kun nämä kuvaajat aikoinaan sitä omaa aikaansa katsoivat. Sen takia musiikissa on tiettyjä "epookki-tuokioita"; kuullaan myös humppaa, tangoa ja valssia, kuvailee säveltäjä Kirmo Lintinen. Toisaalta Lintinen halusi musiikin avulla luoda teokseen pidempiä kaaria, sillä lyhyistä kaitafilminäytteistä koostuvat ajankuvat ovat luonnollisesti sirpaleisia. Mikkelin kaupunginorkesteri on ollut innolla mukana teoksen valmistelussa, eikä orkesteri säikähdä humppatuokioitakaan.” (YLE Turku / Jouni Koutonen 2011).

LÄHTEET

Association of European Cities of Culture of the Year 2000 / Association of European Cities of Culture of the year 2000 – AECC. WWW-dokumentti.
http://krakow.pl/otwarty_na_swiat_en/international_organisations/8370,artykul,association_of_european_cities_of_culture_of_the_year_2000.html
 Päivitetty 17.08.2011. Luettu 20.01.2012.

Cantell, Timo 2011. (Helsingin kaupungin tietokeskus, timo.cantell@hel.fi) Helsingin kulttuuripääkaupunkivuoden 2000 vaikutukset Viides kaupunkitutkimusseminaari Saumattomat rajapinnat, elävä tutkimus Kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmä & Turun kaupunki. WWW-dokumentti.
http://www.tem.fi/files/29570/Cantell_Turku_30032011.pdf
 Päivitetty 30.03.2011. Luettu 11.03.2012.

Cimo 2011. WWW-dokumentti.
<http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/kulttuuri/kulttuuripaakaupunki.htx>
 Päivitetty 02.12.2011. Luettu 28.09.2011.

Europa 2007. European Capitals of Culture 2011 : Turku and Tallinn approved by the selection panel. WWW-dokumentti.
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/813&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
 Päivitetty Brysselissä 13.06.2007. Luettu 25.09.2011.

Helsingin kulttuurikaupunkisäätiön raportti: Helsinki Euroopan kulttuurikaupunki 2000. WWW-dokumentti. Ei päivitystietoja. Luettu 24.1.2012.

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10. osin uudistettu laitos. Jyväskylän Gummerus Kirjapaino Oy.
 Jokinen A. & Kuronen M. 2005. Tapaustutkimus

HUMAK. Kulttuurituotannon koulutuksen ja tutkimuksen blogi, 2011
<http://kulttuurituotanto.blogspot.com/2011/04/vaarin-tuotettu-vai-oliko.html>
 Päivitetty 28.4.2011. Luettu 24.1.2012.

Innilä, Suvi 2011. Kulttuuripääkaupunkivuosi jättää perinnöksi hyvinvointia ja elämyksiä. WWW-dokumentti. <http://www.aamuposti.fi/artikkeli/45068-kulttuuripaakaupunkivuosi-jattaa-perinnoksi-hyvinvointia-ja-elamyksia>
Päivitetty 23.03.2011 20:40. Luettu 18.01.2012.

Jan-Ole Edberg 2010. Åbobornas smalfilmer ska bli musik för stråkar. Åbo Underrättelser. 29.04.2010.

Kimmo, Kainulainen 2008. Turku 2011 Hankehakemus, 1 – 6. 28.05.2008.

Kimmo Lilja 2010. Kaitafilmimusiikkiteos saa solistikseen Turun. Turun Sanomat. 29.04.2010.

Liite 2. Mikkelin ammattikorkeakoulu & HUMAK 2011. Turku 2011 Ohjelma / Mikkelin Kaupunginorkesterin Konsertti – Kapellimestari ja pianisti Kirmo Lintinen Solistina Turku.

Manninen, K. & Tolonen, A. 1995. Hyvän olon tunne: tapaustutkimus kainuulaisesta kupparista. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja, 5. Opinnäytetyö.

Markus Pulkkisen haastattelu 2011.

Metsämuuronen J. 2000. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia sarja 4. Viro. Jaabes OU, Voru.

Mikkelin kaupunginorkesteri 2010. Orkesteri. WWW-dokumentti.

<http://www.mikkelinkaupunginorkesteri.fi/orkesteri.html>

Ei päivitystietoja. Luettu 14.09.2011.

Official Journal of the European Union. COUNCIL DECISION of 16 November 2007 on the European Capital of Culture event for the year 2011. WWW-dokumentti.

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:282:0015:001>

[5:](#)

[:PDF](#) Päivitetty 24.11.2007. Luettu 10.10.2011.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2006. Turusta Suomen ehdokas vuoden 2011 Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. WWW-tiedote dokumentti.

<http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2006/6/kulttuuripaakaupunkiehdotus.html>

Päivitetty 19.06.2006. Luettu 15.11.2011.

Runonen, Carmen 2010. Länsi-Savo. 29.4.2010.

Syrjälä L.& Ahonen S.& Syrjäläinen E. &Saari S. 1996. Laadullisen tutkimuksen työtapoja. 1-3. painos. Rauma. Kirjapaino OY West Point.

Syrjälä, L. & Numminen, M. 1988. Tapaustutkimus kasvatustieteessä. Oulun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunnan tutkimuksia 51.

Tapaustutkimus. 2005. Taideteollinen korkeakoulu.

<http://www2.uiah.fi/projects/metodi/071.htm>. Ei päivitystietoja. Luettu 4.2.2012.

Tiivistelmät EU:n lainsäädännöstä 2006. Euroopan Unioni. WWW-dokumentti.

http://europa.eu/legislation_summaries/other/129005_fi.htm

Päivitetty 10.01.2006. Luettu 22.2.2012

Turku 2011, 2010. Ainutkertainen tilaisuus. WWW-dokumentti.

http://www.turku2011.fi/uutiset/turku-nousee-p-osaan_fi

Ei päivitystietoja. Luettu 18.01.2012.

Turku 2011, 2010. Euroopan kulttuuripääkaupungit. WWW-dokumentti.

http://www.turku2011.fi/s/euroopan-kulttuurip-kaupungit_fi

Ei päivitystietoja. Luettu 8.09.2011.

Turku 2011, 2010. Kulttuuripääkaupunkiesittely. WWW-dokumentti.

<http://www.turku2011.fi/turku-2011/kulttuuripaakaupunkiesittely>

Ei päivitystietoja. Luettu 30.09.2011.

Turku 2011, 2010. Ohjelma. WWW-dokumentti. <http://www.turku2011.fi/ohjelmat>

Ei päivitystietoja. Luettu 15.9.2011.

Turku 2011, 2010. Turku faktat. WWW-dokumentti. <http://www.turku2011.fi/turku-2011-faktat>

Ei päivitystietoja. Luettu 15.10.2011.

Turku 2011, 2010. 2011-säätiö. WWW-dokumentti. <http://www.turku2011.fi/2011-saatio>

Ei päivitystietoja. Luettu 12.08.2011.

Turku-säätiö lehti 2011. Mitä tapahtui kun saatettiin yhteen turkulaiset kaitafilmit ja mikkililäinen jousiorkesteri. 26.09.2011.

Turku 2011, 2010. Turkulaiset kaitafilmit saivat sävelen. WWW-dokumentti

<http://www.turku.fi/public/default.aspx?contentid=255565&nodeid=2931>

Ei päivitystietoja. Luettu 30.09.2011.

Turku 2011, 2010. Turku & Tallinna. WWW-dokumentti.

<http://www.turku2011.fi/turku-tallinna>

Ei päivitystietoja. Luettu 18.8.2011.

Uotila, Pekka 2011. 8-mm Turkua – Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011

Tiivistelmä loppuraportista. 08.06.2011.

Uotila P. 2012. Henkilökohtainen tiedoksianto.

Uotila P 2011. Kulttuuri saa matkailuekosysteemin menestymään. Taku 4/2011. Tuotaja 2020, 16 – 17.

Uotila P. 2010. Solistina Turku –hankkeen väliraportti. Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Verkkouutiset 2006. Kulttuuritoiminta. WWW-dokumentti.

<http://www.verkkouutiset.fi/arkistojuttu.php?id=93096&hakusanat=Kulttuuritoiminta>

Ei päivitystietoja. Luettu 28.09.2011.

YLE Turku / Jouni Koutonen 2011. Kaitafilmit innoittivat Kirmo Lintisen sävelkynän humppaamaan. WWW-dokumentti.

http://yle.fi/alueet/turku/kulttuuripaakaupunki/2011/04/kaitafilmit_innoittivat_kirmo_lintisen_savelkynan_humppaamaan_2496566.html

Julkaistu 14.4.2011 klo 08:35, Päivitetty 14.4.2011 klo 10:34. Luettu 14.08.2011.

Monisivuinen liite

Tämä kysely on osoitettu niille henkilöille, jotka luovuttivat kaitafilmiaineistoa ”8 mm Turku” projektia varten. Toivomme, että vastaatte seuraaviin kysymyksiin. Ne auttavat meitä edelleen kehittämään kaitafilmiä säilyttämistä ja perintetiedon hyödyntämistä uusien taideteosten ja kulttuuritapahtumien synnyttämisessä. Vastauksenne tulevat sisältymään Kulttuuripääkaupunkihankkeelle tehtävään raporttiin. Henkilötietojanne ei luovuteta edelleen ja vastauksianne käsitellään raportissa nimettöminä. Kysely ja raportti ovat osa Mikkelin ammattikorkeakoulussa tehtävää opinnäytetyötä, jossa raportin tuloksia myös julkaistaan.

Mihin näistä tapahtumista osallistuitte:

- a) Kaitafilmi katselmus Turun kirjastossa 4.2.2011 klo 18
- b) Bar Kukan ”8 millä Turku” -illanvietto 4.2.2011 klo 21
- c) Kaitafilmi katselmus Turun Kirjastossa 24.3.2011 klo 16
- d) Solistina Turku -konsertti Sigyn -salissa 14.4.2011 klo 19

Asettakaa seuraavat väitteet tärkeysjärjestykseen

- a) Halusin kaitafilmini DVD:lle
erittäin tärkeää melko tärkeää eos ei kovin tärkeää ei tärkeää lainkaan
- b) Halusin kaitafilmini osaksi Kirmo Lintisen uutta teosta
erittäin tärkeää melko tärkeää eos ei kovin tärkeää ei tärkeää lainkaan
- c) Halusin mahdollisimman monen näkevän kaitafilmejäni
erittäin tärkeää melko tärkeää eos ei kovin tärkeää ei tärkeää lainkaan
- d) Halusin omalta osaltani osallistua kulttuuripääkaupunkihankkeeseen ja uuden taideteoksen syntyyn
erittäin tärkeää melko tärkeää eos ei kovin tärkeää ei tärkeää lainkaan

Kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani Turun historiaa kohtaan

- a. Erittäin paljon
- b. melko paljon
- c. en osaa sanoa
- d. melko vähän

e. ei lainkaan

Kaitafilmiä lainaaminen ja niiden digitointi lisäsivät kiinnostustani omaa henkilöhistoriaani kohtaan

Erittäin paljon melko paljon en osaa sanoa melko vähän ei lainkaan

Kaitafilmiä luovuttaminen, niiden digitointi ja kaitafilmi-teemaan järjestetyt tapahtumat olivat keskustelun aiheena keskusteluissa lähipiirissäni (perheen jäsenten, sukulaisten ja ystävien kanssa)

Hyvin usein, melko usein en osaa sanoa aika harvoin ei koskaan

Osallistuin 14.4.2011 Solistina Turku -konserttiin

- a) yksin
- b) ryhmässä, jossa oli mukana _____ henkilöä yhteensä

Jos tulit konserttiin ryhmässä, keitä ryhmään kuului

- a) lähiomaisia ja sukulaisia
- b) ystäviä
- c) työpaikan henkilökuntaa

Olen käynyt klassisen musiikin konserteissa viimeisen 12 kuukauden aikana

- a) kuusi kertaa tai useammin
- b) 3-5 kertaa
- c) kaksi kertaa
- d) yhden kerran
- e) en ole koskaan käynyt

Kuinka moneen muuhun Turku 2012 -tapahtumaan olette tähän mennessä osallistunut?

_____

Millaisia ajatuksia, tunteita ja keskusteluja kaitafilmiä sisältävä teos ”Mielikuvia” teissä herätti?

LIITE 2(3).

Monisivuinen liite

Millaisia ajatuksia, tunteita ja keskusteluja koko projekti (kaitafilmiä kerääminen, digitointi, katselut kirjastossa ja Kuka-baarissa, haastattelut, mediassa käyty keskustelu, internetissä julkaistut videoleikkeet ja ”Solistina Turku” – konsertti) teissä herätti?

KIRMO LINTINEN

Jazzmuusikko, pianisti, säveltäjä ja kapellimestari valmistui musiikin maisteriksi jazzmusiikin koulutusohjelmasta päättökokeensa säveltäjä ja sovitus jousien ohjelmassa olivat Jukka Linkola ja Eero Hämeenniemi.

Lintinen näkyvästi työtä ovat hänen hकीnait nimitysmiesmä solistina, yhtyeemuusikkona ja kapellimestarina. UMO:n vakituksin musiikkijuhlin hän on kuulunut pianistina vuodesta 1988 lähtien ja kapellimestarina sekä ohjelmajohtajana vuosittain vuodesta 1991. Syyskuusta 2009 hän on vastannut Kari Heikkilän kanssa orkesterin koko ohjelmiston suunnittelusta. Tästä vuonna julkaistiin Lintinen säveltäjäksi koostava UMO:n kokokokkainen lasten-od Rytmyä/Rytmiäryyri on saanut poikkeuksellisen innoituksen vastantona.

Viime vuosina Lintinen on yhä enenevästi määrin johtanut myös sinfoniaorkesteria ja vierailut mm. Oulu Sinfoniassa, Tapiola Sinfoniassa, Keski-Pohjanmaan ja Lapin kamariorkesterissa, Tampere Filharmonisassa ja ISO:ssa. Karita Matillaan jazzkonsertereihin hänet kutsuttiin niin kapellimestarina, pianistina kuin sovittajaksi. Samoin roolissa on yhteistyö laulajatyö Hov Many Sistersin kanssa jatkunut jo vuodesta 1994. Tulevana syksynä julkaistaan heidän kolmas yhteinen CD:nä "Elegia omia muiden".

Vuosituhannen vaihteesta lähtien on säveltämisen muodostunut Lintinen päätyöksi. Tuoastaasta säveltäjä kiinnittävä tuotantokattava laajan kirjan muotoja ja tunteita, suurin osa edustaa kuitenkin ns. vakavan musiikin perinnettä. Päätöksiin kuuluu kymmenen konserttoa (mus. sellulo, viuluja ja lakeja pianoja), kuoro- ja orkesteriteos Cantata proverborum, Mobile festivo sinfoniaorkesterille, David ja Barucha kulluudelle ja harkkiokesterille, harkkiokesterissa Fitena sekä lastenosooppa "Vai viivä" (englanninkielisen version esitys) Tuontossa 2003 -vuorijulkaisun Portarissa 2008). Levy-yhtiö Alha julkaisi 2009 CD:llään Lintinen lausumia.

Laus kymmenen vuotta Lintinen opetti Sibelius-Akatemian jousiosastolla mm. säveltäjä ja äänitsemisen tiedemusiikin historiaa. Hän on toimint ja toimii uuden apurahalatukuntien jäsenenä (mm valtion säveltäjätoimikunnan hallitus 2004-2006, IJSE:n vakavan musiikin taitoedustajan toimeksianta vuodesta 2003 ja ESE:in työskentelytuki vuodesta 2007). Suomen Jazzitien Yrjö-palkinto hänelle myönnettiin 2003 ja valtion 5-vuotisen taiteilija-apuraha vuodesta 2005.

MARKUS PULKKINEN

Markus Pulkkinen, Mikkelin taidekouluin muusikoinni, on ollut ja on monessa mukana niin tuottajana, muusikkona, säveltäjänä, sanoittajana, soittajana kuin näyttelijänäkin.

Tuon esitystä seuraavana päivänä Pulkkinen lähtee La sega del canto-duon toisena muusittimimukokona jilleen kiertueelle Saksaan ja takaisin tullessa jatkaa mm. Lappeenrantaan kolmisisä lastenkulttuurikeskus Metkun organisoimia animaatiopöytä. Tästä vuonna duon ohjelmistossa olevista esityksistä mainittakoon Dubbing Day, Palp Music Show ja Uuden musiikin klubi.

Tuonsta-animaatioita, TV-dokumentteja, äänen jäljitteilyä, tietokoneohjelmia, äänityksiä ja miksausia on kertynyt kymmeniittin vuosien mittaan eri tilaisuuksille tuotantona tapahtumien sarakke.

Diakografian alkua oika mittava etäi monipuolinen, oman duon keyttyä lisäksi taiteilijoita on mm. Uppo-Nalle Orkesterin ja Huojuva Talo-kokoonpanon kanssa Markus Pulkkinen on Alko-oytöistä valmistunut kulttuuriniltoine, joka on monipuolista osaamistaan mm. Sibelius-Akatemian koulutuskeskuksen erikoisohjelmassa.

Pulkkinen + orkesterin nettisivut
orkesterin + lintinen kanta

MIKKELIN KAUPUNGINORKESTERIN KONSERTTI

SIGYN-SALISSA
14.4. 2011
KLO 19:00

KAPELLIMESTARI JA PIANISTI KIRMO LINTINEN
SOLISTINA TURKU!

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU
Mikaeli University of Applied Sciences
Suomen osa-päättökoulu

humak

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU
Mikaeli University of Applied Sciences
Suomen osa-päättökoulu

OHJELMA

UUNO KLAIMI (1900-1961)
SARJA JOUSIORKESTERILLE (1937)
RUBATO, QUASI RESITATIVO
MENUETTO, QUASI LENTO
TRANQUILLO
ALLEGRO VIVO

KIRMO LINTINEN (1967)
MIELIKUVIA (2011)
PIANOLLE JA JOUSIORKESTERILLE KE
KAUPUNKI (IMPETURBABLE)
VAUHTI (IMPULSIVO)
MUSTAVALKOINEN (ANDANTINO)
VIINA (HUMPPA)
MERI (TANGO MENO MOSSO)

P.JOTR TSAIKOVSKI (1840-1893)
SERENADI C-DUURI OP. 48 (1880)
PEZZO IN FORMA DI SONATINA
VALSE
ELEGIA
FINALE (TEMA RUSSO)

MIKKELIN KAUPUNGINORKESTERI ST. MICHEL STRINGS

MIKKELIN MUSIIKINYSTÄVÄIN YHDISTYS PERUSTI MUUTAMAN TUHANNEN ASUKKAAN KAUPUNKIINSA ORKESTERIN VUONNA 1903. TOIMEEN TARTUTTIIN VÄLITÖMÄSTI TOSIMIELESSÄ JA ORKESTERIIN KIINNETTIIN KUUKAUSIPALKKAISET KAPELLIMESTARI JA KONSERTTIMESTARI, HEIDÄN TEHTÄVÄNÄÄN OLI HUOLEHTIA ORKESTERIN SOITTAJIEN SÄÄNNÖLLISESTÄ KOULUTUKSESTA KONSERTTIEN VALMISTAMISEN LISÄKSI.

EDELLIEN YHDISTYSPOHJAISSA RUNKO-ORKESTERISSA AMMATTIJOUSIOTTAJIEN OSIUS OLI KAKSITOISTA, KUIN SE VUONNA 1990 KUINALLISTETTIIN VUOSITUOHANNEN VAIHTUESSA TEHTY LINJAUS KESKITTYÄ NIMENOMAAN JOUSIORKESTERILLE SÄVELLETTYYN MUSIIKKIIN ON TUOTTAMIT TOIVOTUN TULOIKSEN - ORKESTERI ON KEHITYTYN KIINNOSTAVAKSI YHTEISTYKUMPPANIKSI MIIN OMIILE KUIN ULKOMAALAISILLEIN SÄVELTÄJILLE JA KAPELLIMESTAREILLE, JA HERÄTTÄNYT LAAJALTI HUOMIOTA TASONSA OHELLA ENNAKKOLUULUTOMILLA OHJELMISTOVALINNOILLAAN. KONSERTTI- JA KONGRESSITALO MIKAELIN ERINOMAISET SALIT OVAT OSALTAAN LUONEET HYVÄT EDELLYTYKSET KEHITYKSELLE.

ORKESTERI TEKEE KÄMMENIÄ TILAUS- JA MARKINTAKONSERTTEJA VUOSITTAIN, PIENI JOUSIOTO ON NÄPPÄRÄ LIIKUTETTAVIA JA KYKENEÄ TÄYSIPAINOISEN KONSERTOINTIIN MYÖS ILMAN KAPELLIMESTARIA.

MIKKELILÄISTEN ENSIMMÄINEN CD SISÄLSI PUOLALAISTA MUSIIKKIA TADEUSZ WACHEREKIN JOHTAMANA, SEURAAVANA ILMESTYI DANIEL RAISKININ KAPELLIMESTARIMOIA BLOCHIN JA BUSONIN MUSIIKKIA SISÄLTÄVÄ LEVY SOLISTINA RISTO LAURIALA. VARSINAISEN YLLÄTYS OLI KAUKO RÖYKÄHÄN ESINTYMINEN OMAN MUSIIKKINSA JOUSIORKESTERISOVITUSTEN SOLISTINA CD:LLÄ ZAIA, NAJI HAKIMIN URKUMUSIIKKIA LEVYTETTIIN JAN LEHTOLAN JA KAPELLIMESTARI PETRI KOMULAINEN KANSSA JA MUSICA FENNICA VIULUTAITEILIJIA ERKKI PALOLAN KANSSA. ORKESTERIN OMAA TUOTANTOA ON LEIF SEGERSTAMIN MUSIIKKIA SISÄLTÄVÄ SUORA KONSERTTIÄÄNTYS, MISSÄ MAESTRO ESINTYY PIANISTINA JA JUONTAJANA, EI KAPELLIMESTARINA.